

ДЕМОГРАФИЯ
ОТХВЪРЛИКА
ИСКАНЕТО НА БСП
ЗА НЕОБЛАГАЕМИ
ДОХОДИ НА МЛАДИТЕ

Стр. 2

СВЯТ
ФОН ДЕР ЛАЙЕН:
БЪЛГАРИЯ И
РУМЪНИЯ ВЕДНАГА
В ШЕНГЕН

Стр. 8

ОБРАЗОВАНИЕ
702 000 ДЕЦА
ТРЪГВАТ
НА УЧИЛИЩЕ
УТРЕ

Стр. 4

ДУМА

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ПЪРВА
ПОБЕДА
НА МЛАДЕЖИТЕ
ЗА ЕВРО 2025

Стр. 16

■ ЧЕТВЪРТЪК ■ 14 СЕПТЕМВРИ ■ 2023 ГОДИНА/33 ■ БРОЙ 178 (9269)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

ДАВАТ НЕ ДАВАТ

Таня ГЛУХЧЕВА

Председателката на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен заяви, че България и Румъния веднага трябва да влязат в Шенген. С това отново ни се дават надежди, че скоро свободно ще пътуваме без визи.

Остават обаче един-два препъникамка в лицето на Нидерландия и Австрия. Какво се получава? Евродепутати гласуват двете държави да бъдат приети най-накрая, самата председателка на ЕК настоява това да се случи, но други две страни са се запънали като магаре на мост и няма значение кой как гласува, друг какво казва, те си държат на своето. Никакви доводи, никакви уверения не ги интересуват. Защото си имат техните.

Дали у нас някой от управляващите би отстоявал така твърдо позицията си? Практиката показва, че по-скоро - не. Каквото наредят "шефовете" от ЕС, това става. "Затворете 3 и 4 блок на АЕЦ Козлудуй" - готово! "Да отпадне ветото върху Северна Македония!" - парламентът гласува "За". "Няма да произвеждате домати "Биволско сърце", а ще внасяте от Полша!" - ядем и ушите ни пукат.

И все сме лошите, все сме нежеланите. Явно има защо. Народ, който не умее да отстоява позициите си, не заслужава уважение. А да го подритват като футболна топка. То нас и в това вече не ни бива...

ТАКСА СМЕТ
СПОРЕД
ОБИТАТЕЛИТЕ
НА ИМОТА

Стр. 5

АКЦИЕНТ

БНБ ЩЕ КОНТРОЛИРА И БЪРЗИТЕ КРЕДИТИ

Небанковите кредитори и кредитните посредници ще бъдат вписани в регистър и ще има надзор върху тях от националните независими органи. БНБ ще контролира и фирмите за бързи кредити.

Стр. 6

СКАНДАЛ!

„Сглобката” изпуши за украинското зърно

БСП настоява земеделският министър да обясни пред парламента защитен ли е националният интерес

БСП иска изслушване на земеделския министър Кирил Вџев във връзка с предложението за отпадане на ембаргото за внос на украинско зърно. То бе подкрепено от ГЕРБ-СДС, ПП-ДБ и ДПС и гласувано в парламентарната икономическа комисия, без дори да е обсъдено със земеделския министър.

“Министърът на земеделието на това правителство заяви,

че никой не го е питал, никой не е съгласувал и дори не го е информирал за това, което ще решава Народното събрание. Това е скандал”, заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова от парламентарната трибуна.

Според нея въпросът има геополитическо, но и национално значение.

“Как е защитен българският национален интерес, българската икономика и про-

изводство? Има и социален елемент - как ще се отрази това на цените на хляба и хлебните продукти”, допълни Нинова.

По думите на лидера на БСП министърът на земеделието подкрепя протестите срещу собственото си правителство.

“Характерът на сглобката е такъв, че никой не зачита публичните институции, където се вземат решенията. Това е перфектен пример на паралел-

на държава и задкулисие”, категорична е Корнелия Нинова.

“Ако министърът на земеделието има достойнство, а той изглежда като мъж с характер, трябва да напусне кабинета”, призова тя.

Зърнопроизводителите подготвят национален протест заради вдигането на ембаргото за внос на украинско зърно.

Стр. 3

В КАДЪР

СНИМКА БТА

Протест в подкрепа на рок певицата Милена Славова се проведе пред Съдебната палата и Върховния административен съд в София. Поводът е дело за дискриминация, заведено от ЛГБТИ общността срещу Славова преди две години. Тогава певицата изрази позиция по повод шествието “София Прайд”

EUR: 1.95583
GBP: 2.27184
USD: 1.82226
CHF: 2.03966

София
МАКСИМАЛНИ
ПРОМЕНЛИВО

30°C

„Сглобката“ не прие младите да не плащат данък върху доходите

Демографската криза ни е абсолютен приоритет, заяви Корнелия Нинова

Юлия ИВАНОВА

С гласовете на ГЕРБ-СДС, ПП-ДБ и ДПС беше отхвърлено предложението на БСП за изменение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. “За” гласуваха 70 депутати, 6 бяха против, а 102 се въздържаха. Промените предвиждаха подпомагане на младите хора, които не са навършили 26-години, като техните доходи да са необлагаеми. Предлагаше се и доходите от трудови правоотношения до размера на линията на бедност за всички лица, независимо от възрастта също да са необлагаеми. За временното намаление на преките данъчни постъпления от облагането на трудовите възнаграждения на тези лица ще бъде компенсирано многократно в бъдещи периоди чрез генерирането от тях на значителни преки и косвени данъци в полза на бюджета, настояваха социалистите.

Промените бяха представени от депутатът от “БСП за България” Георги Гьоков. “Назрял е моментът за въвеждане на необлагаем минимум и така да бъдат освободени от част от данъчната тежест предимно хора с ниски доходи. Това ще

повиши разполагаемия доход, който ще бъде използван изцяло за потребление и ще има силен стимулиращ ефект за икономически растеж”, заяви той. По думите на Гьоков мярката е насочена към около 2 милиона души, които работят за доходи, по-ниски от средната работна заплата и особено

за 500-те хиляди, които са на минимална работна заплата. Той обясни, че се предвижда въвеждането на необлагаем минимум да стане поетапно, за да не се натоварва бюджета.

“България се е стопила с 850 хиляди жители за последните 10 години. Това е един факт, който трябва да ни

накара да се замислим”, призова секретарят на ПГ “БСП за България” Ирена Анастасова. Тя посочи, че по данни на сериозни социологически проучвания, 91% от българите смятат, че основният фактор да не раждат деца и да емигрират извън България са ниските доходи.

“Демографската криза ни е абсолютен приоритет. Безумие е да се каже, че в България няма демографски срив. Най-добрата социална политика и на правителството на Кирил Петков, защото в него участваше БСП. Как може едновременно в най-голямата криза в света - следковидна, военна, икономическа и енергийна едновременно, да си на първо място по индустриално производство в Европа, каквото направихме ние. Т.е. имаше развита икономика”, посочи Корнелия Нинова. “Безплатни детски градини и ясли, благодарение на БСП. Безплатни учебници за деца, благодарение на БСП. Данъчни облекчения за млади семейства, които имат деца, благодарение на БСП. Социална подкрепа за работещите и работещите бедни с увеличение на ваучерите за храна. Подкрепа на хората с увреждания. 20 млрд. лв. социална политика и реализирана програма”, припомни Нинова.

Според зам.-председателя на ПГ “БСП за България” Иван Ченчев в 49-ото Народно събрание повече се дрънчи с оръжие и се говори за “див евроатлантизъм”, отколкото да се защитават в достатъчна степен интересите на българските граждани.

БСП няма да даде и един глас за промените в Конституцията

Юлия КУЛИНСКА

БСП няма да даде и един глас за промени в Конституцията, обяви вчера лидерът на БСП Корнелия Нинова пред журналисти в парламента. Тя коментира, че предложенията, които са получили, касаят смяната на националния празник, което за социалистите е “червена линия”, двойното гражданство и възможността на хора с двойно гражданство да заемат политически постове.

“Получихме и новото предложение или идея на г-н Паси в Конституцията да бъде записано, че членството ни в Европейския съюз и НАТО не може да бъде подлагано на референдум, което е абсурдно. През основния закон на държавата да забраниш на народа да се произнася по такива важни въпроси за нас е абсолютен неприемливо”, коментира Нинова.

“На този етап не подкрепяме тези промени в Конституцията. Припомням ви, че сме търсени за такива разговори по бързата процедура, защото нашите гласове са необходими за тези 180 гласа, с които бързо могат да минат промените в Конституцията. Не даваме и един глас за тези промени”, поясни Нинова.

Тя коментира и дискусията въ-

прос за службите за сигурност и евентуалното сливане на Военно разузнаване и Държавната агенция “Национална сигурност”. Според Нинова обясненията и на правителството, и от президента, нарушават демократичния правов принцип: власт - власт възпира.

“Държавният глава, назначавайки службения кабинет, си предложи сам шефове на служби и сам си ги назначи. Това е нарушаване на основен принцип на демократичната и правова държава. Управляващите също искат да изземат функциите на президента, който и да е той. Нито едното, нито другото не е добро. Просто в момента си мерят силите, кой да овладее службите и кой да ги ползва за политически, лични или други цели”, категорична е Нинова.

По думите ѝ е абсурдно, че и двете страни се замерят с посолството. “Едните казват - нашите хора за службите са съгласувани с посолството, президентът казва - сегашното ръководство на ДАНС е наградено от САЩ и от посолството. И двете страни демонстрират отказ от национален суверенитет. Аз съм сигурна, че американските ни партньори не са доволни от това, че вътрешни кални борби се решават през американското посолство. Така че, да вземат и двете страни да спрат, да седнем и да помислим разумен вариант”, призова Нинова.

Депутатите отхвърлиха промените в закона за референдумите

Юлия ВУТОВА

Депутатите отхвърлиха промените в Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, внесени от “Възраждане”. Само 67 народни представители предложиха законопроекта им, като помощ дойде от 21 души от БСП и 10 от ИТН. 57 от ГЕРБ се въздържаха, масово това направиха и ПП-ДБ, от тях обаче имаше и 6 против, ДПС също бе против закона. Така окончателно 20 бяха против, а 100 се въздържаха.

В законопроекта се предвиждаше национален референдум да може да бъде направен от всяка образувана и регистрирана парламентарна група. Освен това се предлагаше и намаляване на броя на подписите необходими за свикване на референдум от инициативен комитет - от 200 000 на 50 000. Не беше прието и искането подписите внесени от инициативен комитет да се намали от 400 000 на 100 000.

Най-същественото предложение в проекта беше да отпадне разпоредбата в закона, според която по въпроси, уредени в склучени от българската държава международни договори, могат да се произвеждат референдуми само преди тяхната ратификация. Това

засяга и договорите, с които България се присъедини към НАТО и ЕС.

Зам.-председателят на ПГ “БСП за България” Георги Свиленски изрази подкрепа за законопроекта и готовност от социалистите да направят предложения между първо и второ четене. Трябва да се увеличат някои срокове, други да се намалят, броят подписи трябва да се преразгледа, но не знам дали това, което предлагате, е точният брой, посочи той. Свиленски не се съгласи, че партиите не бива да правят референдуми. Партиите трябва да иницирират референдум, трябва да се допитват до българските граждани и да усещат пулса на обществото, смята Георги Свиленски.

От БСП припомниха как само преди няколко месеца мнозинството пренебрегна над 400 хил. подписа, събрани от хората на Костадин Костадинов за запазване на българския лев. “Имам проблем с вас и сглобката. Не допускате провеждането на референдум. Не вменявайте на гражданите дали да са подведени или не”, заяви зам.-председателят на ПГ “БСП за България” Иван Ченчев. Той посочи, че има стотици хиляди събрани подписи за няколко референдума. Според Ченчев управляващите твърдели, че са изпратени от народа, но не искали да чуят дали той е за или против дадена идея.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Искаме изслушване на Вътев да обясни за украинското зърно

Министърът на земеделието подкрепя протести срещу собственото си правителство, заяви лидерът на БСП

Искаме изслушване в парламента на земеделския министър Кирил Вътев, за да видим как ще бъде защитен българският национален интерес в земеделието, заяви вчера лидерът на БСП Корнелия Нинова от трибуната на НС. "Гърми сериозен скандал, който отдавна не сме виждали в българската политика. Министърът на земеделието на това правителство заяви, че никой не го е питал, никой не е съгласувал и дори не го е информирал за прекратяване на забраната за внос на украинско зърно", поясни Нинова.

"С мен не е обсъждано падането на забраната за внос на зърно на Украйна. Това решение ще повиши напрежението в аграрния сектор и ще предизвика много тежки протести", предупреди по-рано Вътев в тв интервю.

Нинова предупреди, че този въпрос има геополитическо значение, но и национално. "Стои въпросът за защита на българския национален интерес, българската

икономика и производство. Има и социален елемент - как ще се отрази това на цените на хляба и хлебните продукти", уточни тя.

По думите на Нинова министърът на земеделието на правителството подкрепи протестите срещу правителството и министърът на земеделието на България е заявил, че четири пъти в Европа е изразявал становище от името на българското правителство. Освен това той помоли Народното събрание да изслуша аргументите му. Вътев призова да не вземаме такова решение, защото то ще бъде пагубно за България, каза Нинова. Според нея характерът на сглобката е такъв, че никой не зачита публичните институции и министерствата - местата, където се вземат решенията.

Това е перфектен пример на паралелна държава и задкулисие, подчерта Нинова и попита кой е взел това решение в разрез с мнението на Министерски съвет и на българския министър

на земеделието, които представляват България. "Ще тръгне ли българският парламент срещу българското правителство днес? И най-странното - ще тръгне ли мнозинството, излъчило това правителство и този министър, срещу тях? Какво означава това - че сваляте доверие от правител-

ството и то трябва да падне. Или, най-малкото, ако министърът на земеделието има достойнство, а той изглежда като мъж с характер, днес той трябва да напусне правителството", обрна се към мнозинството Нинова.

Проектът за решение за удължаването на превантивните

мерки по отношение на определени продукти с произход от Украйна след 15 септември 2023 г. е внесено в НС от ПП-ДБ и ДПС. Дебатите по него бяха включени като точка 4 от дневния ред, но разискванията по предходните теми продължи по-дълго и депутатите не приеха да удължат заседанието, за да я обсъдят.

Преди началото на заседанието на МС премиерът акад. Николай Денков поясни, че правителството подкрепя внесеното в НС проекторешение за освобождаване на вноса на пшеница, царевица, рапица и слънчогледово семе от Украйна от средата на септември т.г. Според него това ще стимулира конкуренцията на пазара и тя щяла да доведе до намаляване на цените на основни хранителни продукти и на инфлацията. Освобождаването на вноса щяло да осигури дейността на заводите за рафинирано олио и био дизел, които работят за българските и чужди пазари, е мнението на Денков.

Полша с ултиматум за житото

Премиерът на Полша Матеуш Моравецки заяви, че е изпратил ултиматум до Еврокомисията да удължи забраната за внос на украинско зърно в страната, в противен случай ще се въведат ограничения на национално равнище. Според

политика Варшава се стреми да създаде условия, които да устройват както Украйна, така и Полша, но безопасността на местните фермери е приоритет.

Унгарският земеделски министър Ишван Наги заяви, че страната му, заедно

със Словакия, Румъния и България искат да въведат ограничения върху вноса на украинско зърно на национално равнище. "Ако Брюксел не действа, то ще продължим ограниченията на национално равнище", написа Наги във Фейсбук".

Румънските фермери изпратиха отворено писмо до президента и премиера на страната, в което заплашват, че ще блокират пристанища и митнически пунктове от 1 октомври, ако забраната за внос не бъде удължена.

Увеличават заплатите в НОИ, дават пари за метро

Кабинетът одобри допълнителен трансфер в размер на 7 830 000 лв. по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г.

Средствата са предвидени за увеличение на индивидуалните основни заплати на служителите в Националния осигурителен институт (НОИ) и за финансиране на свързаните с него допълнителни разходи за дължими осигурителни вноски за сметка на работодателя.

ДУМА припомня, че служителите на НОИ излизаха няколко пъти на протести с искането за увеличение на възнагражденията си. Тогава те заявиха, че са необходими 16 милиона лева за увеличение с 30% на работещите в тези администрации. Сумата не е голяма,

но ще подобри драстично начина на живот на близо 5000 души и техните семейства, коментираха служителите. Средната заплата в НСИ е 1000 лева, което поставя работещите в сектора на 114 място от 120 държавни администрации по размер на възнагражденията.

Работа за близо 10 000 безработни ще бъде осигурена по програми и мерки от Националния план за действие по заетостта за 2023 г., който беше одобрен от правителството.

Включените в програми за заетост безработни на пълен работен ден ще получават трудово възнаграждение от 780 лв. Субсидия със същия размер ще получават и работодателите, наели безработни по мерки от Закона за насърчаване

на заетостта.

Предвижда се около 9500 работещи и безработни да бъдат включени в обученията, за да станат по-конкурентоспособни на пазара на труда.

Кабинетът одобри и допълнителен трансфер в размер до 40 млн. лв. по бюджета на Столичната община за изграждането на линия 3 на метрото в София. Етап 3 на лот 2 включва частите от ул. "Шипка" - жк "Гео Милев", район "Слатина" - зала "Арена Армеец" - бул. "Цариградско шосе". Средствата са за проектиране, изграждане, доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на системи за контрол и управление на влаковото движение, комуникации, перонни преградни врати и придобиване на метротовлове.

■ АБОНАМЕНТ

ДУМА®

2023

3 месеца - 51 лв.

1 месец - 18 лв.

Можете да се абонирате в:
„Български пощи“ АД
до 15 септември 2023 г.,
„Доби прес“ ЕООД
до 28 септември 2023 г.,
в редакцията на вестника
до 20 септември 2023 г.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: ТЕЛ.: 02 9705 203 И 02 9705 216

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

702 000 ученици тръгват на училище утре

Всички безплатни учебници ще бъдат качени в електронен вид

На 15 септември учебната година ще бъде открита в 2349 български училища, а 57 000 деца ще прекрачат прага им за първи път. Общо 702 000 ще бъдат учениците утре. За тях ще се грижат над 70 000 учители. В 43 държави още 30 хиляди български деца ще се учат в неделни училища и две български държавни училища. Данните бяха изнесени от премиера акад. Николай Денков, който представи мерките за безпроблемното преминаване на първия учебен ден.

Заедно с Министерството на електронното управление

и МОН се работи усилено за дигитализацията на учебния процес. Ден по-рано бе обявено, че медицинските бележки няма да са на хартия а в електронен вид. Идеята е така да се води борба с фиктивните извинителни бележки. Те ще се издават не само от личните лекари, но и медицинските специалисти от болнични заведения, но без да се посочва диагнозата, за да остане тази информация само за медицинските лица.

Всички учебници до седми клас ще бъдат дигитализирани до първия учебен ден, обяви

още премиерът Денков. Отделно Министерството на труда и социалната политика отпуска еднократна помощ за първи, втори, трети, четвърти и осми клас по 300 лева - те са разделени на две, едните са за първия срок, и ако те учат, ще бъдат получени през втория срок, напомня той. По думите на Денков това е една от мерките да се създадат стимули децата да се задържат в училище.

През септември и октомври МВР ще проведе своята традиционна акция "Децата тръгват на училище, да ги пазим на пътя". В периода от 1 до

21 септември ДАИ проверява всички автобуси за превоз на ученици. Извършват се проверки и дали фирмите имат съответните разрешения. До момента има 200 предписания за малки технически проблеми, няма констатирани сериозни пропуски. Освен това се правят проверки и на храната в училищните столове и бюфети дали са в съответствие с изискванията. Прави се и мониторинг на подстъпите към училищата - за наличието на пешеходните пътеки, състоянието на светофарните уредби, изкуствени препятствия, както

и състоянието на осветлението около училищата. Създадена е организация за непрекъснато полицейско присъствие на първия учебен ден. Ще има проверки в търговските обекти, за да няма продажба на тютюневи изделия и алкохол на деца. Сериозен акцент ще има и в противодействието на нарко-разпространението в района на учебните заведения.

Много училища обявиха инициативи учениците да не носят цветя на първия учебен ден, а да подкрепят Царево заради щетите от наводнението в региона.

ВСС не намери нарушения по случая с Дебора

Проверка на Инспектората на Висшия съдебен съвет (ВСС) установи, че Районният и Окръжният в съд в Стара Загора са спазили всички срокове, когато за първи път са гледали мярката на Георги Георгиев, задържан за нанесената телесна повреда на 18-годишата Дебора Михайлова. Това става известно от съобщение на Инспектората на ВСС до медиите. Разпределението на мерките е извършено по дежурство при спазване на принципа на случайния подбор.

Окръжният съд е пуснал Георгиев от ареста, тъй като в заключението на съдебномедицинската експертиза е посочено, че уврежданията на Дебора Михайлова, "колкото и многобройни да са, засягайки както главата, така и тялото и крайниците на същата, ако и да сочат на жестоко по своя характер деяние, в крайна сметка поотделно и в съвкупност са причинили временно разстройство на здравето, неопасно за живота", като според Наказателния кодекс те са лека телесна повреда.

Проверката стига до извода, че по образуването, случайното разпределение, насрочването, движението и приключването на двете дела не са установени нарушения.

От Инспектората припомнят, че нямат правомощия да извършват преценка на правилността и законосъобразността на съдебните актове.

През уикенда Русе бе огласен от 15-ото издание на "Green Rock Fest". В продължение на два дни на сцената се извиха любими български групи и чуждестранни изпълнители. Събитието се осъществи по инициатива на сдружение "Грийн рок фест" с финансовата подкрепа на Община Русе, Общинска фондация "Русе - град на свободния дух" и спонсори

Русе кандидатства за евросредства за нов парк

Община Русе кандидатства за финансиране съвместно с община Гюргево по Програмата трансгранично сътрудничество "Interreg VI-A Румъния - България 2021-2027 г. на парк в кв. "Здравец" върху общински имот.

В края на юни общината проведе запитване сред русенци, в което се включиха 2575 души. Над 98% от тях приветстваха идеята за обособяването на паркова зона там. Кметът Пенчо Милков също посочи, че въпреки че кварталът е

добре озеленен, живеещите там не разполага с парк в близост до домовете си и такова пространство би било от полза за местното население.

При одобрение и изпълнение на проекта теренът, в момента покрит със строителни материали и отпадъци, ще бъде обновен и ще подобри качеството на живот в района.

Проектното предложение включва паркът да бъде изграден с естествени и екологосъобразни материали, вместо с т.нар.

"сива инфраструктура". Обособена е зона за пикник, за събития и срещи, както и детска площадка.

В румънската си част проектът предвижда озеленяване на зона за отход в община Гюргево. Там се планира и облагородяване на пространството, засаждане на дървесни и растителни видове, които са неинвазивни за региона, доставка на паркова мебел, подобряване на парковите алеи и подобрения на основните елементи на парковата зона.

Община „Тунджа“ открива обновена сграда на детска градина

Обновената сграда на детска група "Люляче" в с. Крумово ще бъде открита официално днес, съобщиха от община "Тунджа".

Сградата е обновена по проект "Реконструкция и ремонт на общинска образователна инфраструктура с местно значение", финансиран чрез МИГ - Тунджа по Програмата за развитие на селските райони.

По проекта е извършен основен ремонт на детската градина в с. Крумово, който включва полагане на топлоизолация по фасадата и таванската плоча на сградата, подмяна на външната и вътрешна

дограма, премахване на настилка в мокрите помещения, частично изкърпване и подмяна на някои облицовки. Съществуващата базалтова настилка е заменена с настилка от шлайфан бетон. Подменена е вътрешната и външна водопроводна и канализационна инсталация, дренажна система, олуци и водосточни тръби.

Общата стойност на ремонта е 178 014 лв., от тях 58 500 лв. са общински средства за дофинансиране на инфлационните процеси. През новата 2023-2024 г. в детска група "Люляче" ще се обучават 24 деца.

Такса смет ще зависи от броя обитатели на имота

Бизнесът може да се договаря директно с фирми за извозване на боклука

Рамково споразумение, подписано между Националния статистически институт (НСИ) и Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), прави възможно от 2025 г. таксата "Битови отпадъци" да се изчислява в зависимост от броя на обитателите да даден имот и сметта, които те генерират. Това каза доц. д-р Атанас Атанасов, председател на НСИ при подписването на документа вчера. След споразумението ще получават официални данни от преброяването на населението и жилищния фонд в България.

"Данните, свързани с броя на ползвателите на услуги в имот в раздел "Данни за домакинствата", ще бъдат използвани при разработване на новата методика за сметосъбиране". Таксата вече няма да зависи от данъчната оценка на имота.

Според методиката общините могат да използват три подхода - да се продават на хората специални торби, да се плаща спрямо броя контейнери или да се изчисли сума по броя на живеещите в даден имот.

По неофициална информация повечето от кметствата имат намерение да използват броя на живеещите в едно жилище. В този случай сумата се определя, като разходите на общината се разделят на хората в населеното място, а получената сума се умножи по бройката на обитателите на имота. За измерител може да се вземе и изразходваното количество

вода. Приходите от такса смет трябва да покриват разходите за почистване. Изключение от този принцип се допуска само в случаи, когато може да бъде засегнат общественият интерес - тоест с новата методика таксата да се вдигне прекомерно.

Според параметрите на новата методика може да се направят приблизителни изчисления колко ще струва извозването на боклука. Например в средно

голяма община с близо 138 000 жители и разходи за почистване за 10,5 млн. лева таксата ще е 76 лева на човек годишно. Така домакинство от четирима ще трябва да плати 304 лева. В София има няколко пилотни проекта, при които е въведен принципът "замърсителят плаща". Единият е в районите УКремиковциФ и УОвча купелФ, където има система за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, стъкло, пластмаса и метали. На

домакинствата са раздадени контейнери или чували, а за тези в блоковете са поставени специални контейнери.

От Столична община посочиха още, че извън стандартното определяне на такса смет според данъчната оценка са дали възможност на бизнеса да плаща според количеството битови отпадъци за нежилищните имоти. Фирмите имат и опция за събиране и извозване на битовите отпадъци чрез пряко договаряне със специализирани фирми.

Промените в общинските наредби, отнасящи се до определянето на таксата за битови отпадъци, обаче ще бъдат направени едва след като бъде приета от Министерския съвет наредбата за новата методика. В Пловдив например ще правят проучване колко боклук се изхвърля от даден вход или блок. Ще се поставят чипове на контейнери и камиони, за да се измери количеството отпадъци.

Във Велико Търново предвиждат по новата методика да изберат таксата да зависи от бройката на живеещите. Това нямало да доведе до шоково поскъпване, дори за някои може да има намаление. Според изчисленията с новата методика няма да се налага дофинансиране на дейностите по чистота от други приходоизточници, както е в момента. В Кърджали пък се плаща според застроената площ на жилището, но от общината обясняват, че най-честно ще бъде, ако таксата се определя спрямо генерирания отпадък.

Фонд на БТС ще финансира туристическите маркировки

Българският туристически съюз (БТС) създава фонд за финансиране на туристическите маркировки и планинските маршрути, обяви вчера Венцислав Венев - председател на БТС. Вече близо месец БТС е със статут на национална организация за спортно-туристическа дейност и с това отговорността ни пред обществото да осигурим достъпни маршрути и безопасното

им преминаване става още по-голяма, коментира той. Венев съобщи, че ще има специална част в сайта на БТС, която ще отразява състоянието на фонда - наличност, как се кандидатства, как се набират средства. Във фонда вече има отделени собствени средства от приходите на БТС, но за да се получат завършени маршрути по планините и горите ни, основната финансова под-

крепа трябва да е от държавата, каза Венев.

Изпълнителният секретар на БТС Лъчезар Лазаров уточни, че скоро ще има интерактивен сайт с информация за движението по сметката на фонда, за дарителите, които ще предоставят средства - физически или юридически лица, как се изразходват парите от фонда, за възможностите за предлагане на маршрути, които да се маркират, както и за други услуги, свързани с фонда. Пред фонда ще могат да кандидатстват с проекти туристическите дружества към БТС, както и други организации, а правилата са в процес на изготвяне и скоро ще бъдат приети от Управител-

ния съвет на БТС.

Идеята е да се започне с трите международни маршрута, които преминават през българските планини, както и подходите към тях, но ще се обърне внимание и на останалите. Средно между 45 и 50 лева излиза линеен метър маркировка на този етап без коловата, която е доста по-скъпа, каза председателят на БТС. Венев посочи, че целта на инициативата е да се "преустанови шаренията, която в момента битова в българските планини и маршрути, защото всяка организация си е създала собствено стандартче и рисува по гората, по скалите и дърветата, а това допринася до объркване на туристите".

Държавните регистри стават електронни

Гражданите вече ще могат да получават актове и електронни фишове онлайн. Това ще става чрез системата за сигурно електронно връчване, гласят промените в Закона за електронното управление, приети на второ четене от парламента. Абсолютно всички регистри в държавната администрация от тетрадки ще преминат в електронен вид от 2024 г. Тогава влиза в сила задължението регистрите да се водят или чрез собствена информационна система, или чрез новочудената централизирана система. Във връзка с това се отменя и възможността с подзаконов акт да се въвежда изискване за представяне на документи за доказване на обстоятелства, които ги има в регистър. По този начин всички наредби, включително общински, в които се искат непредвидени в закон удостоверения, бележки, стикери и подобни, стават незаконосъобразни.

Друга съществена промяна е, че гражданите вече ще могат да могат да заявяват електронни услуги без да подписват заявленията с квалифициран електронен подпис, който продължава да е бариера пред използването на някои е-услуги. Също така електронните услуги ще са с по-ниска такса спрямо тези на гише. Минималният процент на намалението на таксата е десет на сто, като намалението не може да надвишава двадесет лева, гласят промените. Гражданите вече ще получават напомняне при изтичащ срок на документ.

Вносът е надвишил износа с почти 15 млрд. лв. през 2022 г.

Ръстът на вноса в България през миналата година е по-висок от този на износа. Търговското салдо със страните от ЕС е положително, но с останалите е отрицателно. Няма месец през 2022 г., през който износът да не нараства спрямо предходната. Същото е и положението с вноса. Това са основните изводи от окончателните данни на Националния статистически институт, разпространени вчера. Според тях външнотърговското салдо за 2022 г. е от-

рицателно и е в размер на 14,99 млрд лв. Износът за ЕС е с 971 млн. лева по-голям от вноса През 2022 г. от България са изнесени стоки на стойност почти 92,92 млрд. лв., което е с 35,8% повече спрямо 2021 г.

При сравнение на месечните данни най-голям ръст се наблюдава при експорта през май (61,4%), спад не е регистриран в нито един месец. При износа на стоки от България най-голям ръст е отчетен в сектор "Минерални горива, масла и

подобни продукти" (159,1%). Спад не се наблюдава в нито един сектор.

Внесените стоки през 2022 г. са за 107,91 млрд. лв., което е с 40,6% повече от предходната година. Съпоставката на месечните данни за вноса през 2022 и 2021 г. показва, че най-голямо е увеличението през юни (58,7%), а понижение не е регистрирано през нито един месец.

При вноса на стоки най-голям ръст е регистриран в сектор "Мазнини, масла

и восъци от животински и растителен произход" (222,1%), докато спад не се наблюдава в нито един от секторите.

През 2022 г. износът на стоки от България за страните от ЕС се увеличава с 33,8% спрямо предходната година и е над 60,58 млрд лева. Основни търговски партньори на България са Германия, Румъния, Италия, Гърция, Франция и Нидерландия, които формират 67,8% от експорта, отчита статистиката.

Брюксел въвежда таван на таксите за обслужване на кредити

Рекламите ще предупреждават, че вземането на пари назаем струва още пари

Нова директива, която по-строго регламентира отпускането на потребителски кредити, бе гласувана от Европарламента. Тя беше договорена през декември 2022 г. Целта е кредитните пазари да функционират гладко, но и да се гарантира високо равнище на защита на потребителите. Законодателството обхваща договори за кредит в размер до 100 хил. евро. Тяхната реклама винаги трябва да съдържа ясно и видно предупреждение, че заемането на пари струва пари. Подобно законодателство има за цигарите и алкохола, при които са задължителни надписи, че може да има вреда от тях.

Според новите изисквания кредитните ще трябва да правят задълбочена оценка на този, който иска заема. Ще се проверява и способността на потребителя да изпълни задълженията си. Финансиращите институции трябва да действат в интерес на потребителя и да предотвратят изпадане в свръхзадлъжнялост.

Въвежда се също таван на таксите, които се събират при отпускането и обслужването на кредит. Така щели да се предотвратят злоупотребите и да се гарантира, че потребителите не могат да бъдат таксувани с прекомерни лихвени проценти или други общи разходи по заемите. Овърдрафтът и превишаването на кре-

дитните лимити също се вкарват в общата регулация

От Европарламента посочват, че това се прави, защото те стават все по-често срещани, но и скъпи форми на кредитиране и с новите текстове се дава допълнителна защита от свръхзадлъжнялост. Дава се право на потребителите да се откажат от договора за кредит в срок от 14 дни, без да посочват причина за това. Освен това могат да погасят заема предсрочно и да намалят общите разходи по него. В предговорната информация следва ясно да се посочва как трябва да бъде изчислена

тази компенсация.

Хората, които са преживели онкологични заболявания и кандидатстват за кредит, за който се изисква застраховка, ще имат "правото да бъдат забравени". Тоест след съответен период от време, така че заболяването да не се отрази на застрахователните проценти. Небанковите кредитори и кредитните посредници ще бъдат вписани в регистър и ще има надзор върху тях от страна на националните независими органи. Това означава, че БНБ ще има право да контролира и фирмите за бързи кредити.

Изключение от това изискване се прави за малките, средните и микропредприятията. Директивата влиза в сила на двадесетия ден след публикуването в официалния вестник на ЕС. След това държавите имат 2 години, за да приемат необходимите закони и административни разпоредби, и 3 години, за да я приложат.

България на практика вече е изпълнила голяма част от изискванията по новата еуродиректива. У нас има действащ закон за потребителските кредити още от 2010 г. В текстовете там са записани таван на оскъпяването на заема, възможност за отказ от него в 14-дневен срок, овърдрафтът също е включен, когато се погасява за повече от 3 месеца. Освен това е предвидена и възможността за предсрочно погасяване, като таксата за това не може да е повече от 1% от стойността на заема. Това означава, че трябва да се направят промени в текстовете за рекламата. В момента се изисква да се посочват лихвеният процент, общият размер на кредита, годишният процент на разходите, срокът, цената на стоката или услугата, когато тя се заплаща в брой, общата сума, дължимата от потребителя, и размерът на вноските. Сега ще трябва да се включат и предупредителните надписи.

Българите с най-много жилища в Европа

България е европейската държава с най-голям жилищен фонд на глава от населението - 624 жилища на 1000 жители. Това е отбелязано в тагодишния доклад на Deloitte Property index 2023. В него се изследват имотните пазари на 26 европейски държави, както и пазара на Израел.

По отношение на брой апартаменти на глава от населението, след страната ни се нареждат Португалия и Франция съответно с 585 и с 552 жилища на 1000 души. На другия край на скалата са Гърция (285 единици на 1000 жилища) и Обединеното кралство (371) - с най-ниския жи-

лищен запас на 1000 жители за 2022 г. В абсолютно изражение Германия има най-големия жилищен фонд с 43,4 милиона жилища. Франция с 37,6 милиона жители, е страната с втория по големина жилищен фонд. Най-малък е жилищният фонд в Естония - 0,74 милиона жилища.

Търсенето на жилища в България все още изпреварва предлагането, но въпреки това пазарът започва да се охлажда. Доказателство за това е спадът в сделките, започнал през 2022 г. и продължил през първото тримесечие на 2023 г. макар и с по-бавен темп в сравнение със спада през

четвъртото тримесечие на 2022 г., пишат анализаторите. Те отчитат спад в сделките в четирите големи града на страната - София, Варна, Пловдив и Бургас. Като най-голям е спадът във Варна през първото тримесечие на 2023 г. в сравнение със същия период на предходната година: -19% при средно -9% за страната.

Продажните цени от 2022 г. продължават да нарастват, като средните цени за апартаменти в София се увеличават с 25%. Най-голямо е поскъпването във Варна - с 30%.

"В краткосрочен план не се очаква голямо понижение на

цените на имотите, тъй като търсенето все още изпреварва предлагането и в същото време ипо-

течните лихви все още не са се повишили значително", смятат анализаторите от Deloitte.

ЕМИЛ ХЪРСЕВ:

До края на годината ръстът на лихвите ще спре

Ръстът на лихвите до края на годината ще спре, прогнозира финансистът Емил Хърсев. "България ще завърши тази година с икономически ръст около 2%, не повече от половин процент ръст на лихвите ще видим, включително по кредитите, а по-бавно по депозитите. Инфлационният процес ще се насити и ще спре", заяви той пред "България он ер".

Според Хърсев идеята, че има картел в банковия сектор е напълно абсурдна, защото става въпрос за много жестока конкуренция на този пазар и участниците в тази конкуренция представляват основно международни финансови групи, които

се конкурират в цяла Европа.

По неговите думи около 3 милиона българи имат банкови сметки. Хърсев коментира базовите сметки, в които ще постъпват пари от заплати, пенсии или стипендии.

"В момента това е продукт, за който все още не са ясни условията. Но това, което ще се случи, е, че банките ще определят базов пакет, който е безплатен. Той включва това да получите 1000 лв. и да ги разходите за стандартните 3 плащания - наем, ток, вода. В услугите, които са извън пакета, финансовите институции слагат двойни и тройни такси", каза той.

ВЛАДИМИР ИВАНОВ:

Пазарът на храните се стабилизира

Има стабилизиране на пазара на храните, не се забелязват темпове на повишаване, нито драстични изменения на пазара. В момента имаме добра конкурентна среда. Това коментира Владимир Иванов, председател на Държавната комисия за стоковите борси и тържищата, по "Нова нюз". Той уточни, че в търговията на дребно се наблюдава задържане на цените на ос-

новните хранителни продукти и при зеленчуците. Очаква се зимната да е по-скъпа средно с 10%, спрямо миналата година.

"Има нормално съработване на пазара, жалко е, че се наблюдава по-малко предлагане на българска продукция", добави Иванов.

От последните данни на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата стана ясно, че цените

на плодовете вървят нагоре. Пъпешите са поскъпнали с 2,1% до 1,46 лева за килограм през изминалата седмица, а дините са вдигнали цената си със 7,7 на сто до 0,84 лева за килограм. Ябълките от внос са поскъпнали с 5,7% до 2,03 лева. Бананите са прибавили 4 стотинки и са се търгували по 2,73 лева за килограм. Доматите също са поскъпнали - с 9,6% до 2,75 лева за килограм.

Владимир Путин и Ким Чен Ун оглеждат обект от космодрума "Восточний" в Амурска област. Момент от посрещането на лидера на КНДР (на малката снимка)

СНИМКИ БТА

Путин посрещна Ким на космодрум

Русия ще помогне на КНДР да разработи сателити

На космодрума "Восточний" се проведеха 5-часови преговори между руския президент Владимир Путин и лидера на КНДР Ким Чен Ун. Отначало срещата бе в разширен състав, а след това - на четири очи в продължение на два часа.

В отговор на репортерски въпрос преди срещата дали Русия ще помогне на Северна Корея "да изстреля собствени сателити и ракети", Путин отговори: "Точно затова дойдохме тук". "Лидерът на Северна Корея проявява голям интерес към Космоса, към ракетната техника. Ние ще покажем нашите нови

обекти", заяви Путин, цитиран от Си Ен Ен.

Преди срещата на четири очи Ким заяви, че неговата страна оказва пълна и безусловна подкрепа за "свещената война", която Русия води за защита на интересите в областта на сигурността, явно визирайки войната в Украйна. Той добави, че Пхенянг ще стои до Москва на антиимпериалистическия фронт.

Преговорите бяха много съдържателни, заяви говорителят на Кремъл Дмитрий Песков. И допълни, че са били обсъдени двустранното сътрудничество, икономиче-

ските връзки, културният обмен, обстановката в региона и света.

След преговорите Путин и Ким инспектираха космическия ракетен комплекс "Ангара" и сградата, където се сглобява и тества ракетата носител.

В тоста на официалния обяд Ким каза: "Настоящото ни посещение се провежда във време, когато на международната арена се разгръща ожесточена конфронтация между прогреса и реакционността, между справедливостта и несправедливостта, а процесът на многополюсен свят се раз-

вива енергично благодарение на общата воля и обединената мощ на независимите сили." Лидерът на КНДР изрази увереност в победата на руската армия и народа над "сборището на злото", което таи илюзии за хегемония. "Президентът и аз ще изградим стабилни и ориентирани към бъдещето корейско-руски отношения и ще прилагаме истинска международна справедливост", каза Ким. И вдигна тост за Путин, за новата победа на велика Русия и за укрепване на руско-корейската дружба.

След това делегацията на КНДР отпътува.

В Скопие стачкуват служителите от съда

Работещите в съдебната администрация в Северна Македония стачкуват, съобщиха местните медии. Те припомниха исканията - увеличение на възнагражденията в съдебната администрация със 78% от минималната работна заплата и 35% добавка към заплатата на служителите в съда.

С транспаранти "Европейски заплати за вас и за нас" служителите от съдебната администрация, затворническата полиция и в Основния наказателен съд протестираха пред сградите на правителството и на министерствата на финансите и правосъдието в Скопие.

Според синдикалистката Жасмина Величкова от пет години не е имало увеличение на заплатите и разликата с възнагражденията на съдиите е голяма, което демотивира служителите.

Растат случаите на нилска треска в Гърция

От началото на годината в Гърция са потвърдени 119 случая на западнонилска треска, от които 19 през миналата седмица. Починали са 15 души. Националната организация за обществено

здраве уточнява, че всички случаи са регистрирани в северната и централната част от страната, включително в граничните с България общини Драма, Ксанти, Родопи и Серес.

Починалите са на възраст над 64 години. От 119 случая 93 са засегнали централната нервна система, а 26 са довели до леки прояви или са минали без симптоми.

Здравните власти преду-

преждават, че е възможен допълнителен ръст на случаите заради скорошните наводнения в региона и свързаното с тях увеличение на популацията на комарите, пренасящи заболяването.

НАКРАТКО

27% от испанците напускат училище на 16 години

Според проучване на испанската Организация за сътрудничество и икономическо развитие 27% от населението на страната напускат училище, след като навършат 16 години. При момчетата делът е по-висок - 32 на сто, а при момичетата - 21%, показват данните на организацията.

Ексминистър в Австрия мечтае за „Лада Нива“

Бившата австрийска външна министърка Карин Кнайсел заяви, че мечтае да кара "Лада Нива". Междувременно автомобилите с руски регистрационни номера вече не могат да преминават през границата на Латвия с Беларус и Русия. Забраната няма да се прилага за превозни средства, използвани от дипломатически и консулски мисии на ЕС и държавите членки, включително делегации.

Си Цзинпин се среща с Николас Мадуро в Пекин

Китайският президент Си Цзинпин се среща с венецуелския си колега Николас Мадуро в Пекин. Мадуро е на посещение в Китай от 8 до 14 септември. Двете държави ще развият "всестранно стратегическо партньорство". Пекин възнамерява да укрепи и задълбочи сътрудничеството с Каракас в различни области.

Жертви при пожар в жилищна сграда в Ханой

Най-малко 11 души са загинали при голям пожар в жилищна сграда в Ханой. Над 50 са пострадали и настанени в болници, сред тях има и деца. Според властите броят на жертвите може да нарасне.

Новият президент на Зимбабве назначи роднини за министри

Новоизбраният президент на Зимбабве Емерсън Мнангагва положи клетва и назначи един от синовете си и един от племенниците си за заместник-министри. Кабинетът е съставен предимно от лоялни членове на управляващата партия ЗАНУ-ПФ. Според опозицията назначенията са "особено обезпокоителни".

Аварийните служби реагираха мигновено, за да отстранят подпали дървета върху жп линии в предградие на Франкфурт, Германия. Районът бе ударен от силна буря в сряда през нощта

УРСУЛА ФОН ДЕР ЛАЙЕН:

България и Румъния веднага в Шенген

Председателката на Еврокомисията призова за приемането на Западните Балкани, Украйна и Молдова в ЕС

Нека най-после приемем България и Румъния в Шенген, без повече да отлагаме, призова председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен в годишната си реч пред Европейския парламент в Страсбург за състоянието на ЕС. Тя изтъкна това в частта за миграцията.

Фон дер Лайен съобщи, че ЕС е подобрил охраната на границите. Благодаря специално на България и Румъния, че показваха как най-добре да се действа за предоставянето на убежище и за връщането на незаконно проникналите в ЕС мигранти, заяви тя. И призова за съпричастие с

Африка, каквото ЕС има към Украйна.

Председателката на ЕК съобщи, че днес в ЕС почти няма безработица. Имаме нужда от квалифицирани мигранти, допълни тя.

Планетата кипи, затова ЕС се опитва да я защити и да опази бъдещия напредък, заяви Фон дер Лайен, като в примерите за последните природни бедствия посочи и наводненията в България. Тя добави, че ЕК е обвързала действията за опазването на природата с икономически подход, за да се очертае посоката за бъдещите инвестиции.

ЕК започва диалог с производителите за премахване на въглеродното замърсяване. Вярваме, че този преход е в основата на бъдещата конкурентоспособност на ЕС и работните места на европейците, допълни Фон дер Лайен. Тя съобщи, че се подготвят промени в европейското законодателство за производството на ток от вятър с цел ускоряване издаването на разрешения и улесняване на достъпа до финансиране на подобни проекти.

Фон дер Лайен съобщи, че ЕК започва разследване на субсидиите за внасяните от Китай електромобили. Трябва да се

защитим, като оставим каналите за комуникация с Китай отворени, настоя Фон дер Лайен. По нейните думи китайското производство е нечестно субсидирано от държавата, което води до прекалено ниски цени на изделията и подкопава европейските работни места.

Останахме единни и не се пречупихме пред опита на Русия за изнудване с доставките на енергоносители, посочи председателката на ЕК. Цената на доставяния газ бе над 300 евро за мегаватчас преди година, днес е около 35 евро. Трябва да използваме същия подход при осигуря-

ването на суровини и водород, настоя Фон дер Лайен.

Украинците могат да имат доверие на Европа. Ще бъдем с Украйна по целия път, колкото дълго е необходимо. Украинците са добре дошли в ЕС и днес, колкото в началото на войната. ЕК ще предложи удължаване на временната закрила за украинците в ЕС, увери Фон дер Лайен. Бъдещето на Украйна, страните от Западните Балкани и Молдова е в ЕС. Историята ни призовава да завършим нашия съюз. Това е европейски стратегически интерес. Трябва ни виждане за успешно разширяване, настоя тя.

Разследват официално Байдън за корупция

Камарата на представителите на САЩ ще започне официално разследване за импийчмънт на президента Джо Байдън, позовавайки се на обвинения в корупция, заяви нейният председател Кевин Маккарти, цитиран от "Уолстрийт

джърнъл".

Републиканците в Камарата на представителите "са разкрили сериозни и достоверни обвинения в поведението на президента Байдън. Взети заедно, тези твърдения рисуват картина на култура на

корупция", каза Маккарти пред репортери. В рамките на републиканско разследване стана известно, че семейството на Джо Байдън е получило милиони долари чуждестранно финансиране през годините му като вицепрезидент на САЩ.

Законодателите в Камарата на представителите имат право да гласуват за разрешаване на разследване за импийчмънт - ранна стъпка, която може да доведе до официално повдигане на обвинение срещу президента.

СНИМКА БТА

Спасителен екип пренася тялото на загинала по време на земетресението жена в селището Изи Наала край Маракеш. По последни данни жертвите на убийствения трус надхвърлят 2900

Ракетна атака по Севастопол

Украинската армия обстреля Севастопол. С десет крилати ракети е поразена корабостроителницата "Орджоникидзе". Три безпилотни катера са се врязали в отряд кораби на руския Черноморски флот. Според последните официални данни са ранени 24 души.

ПВО е свалила седем крилати ракети, патрулният кораб "Василий Биков" е унищожил всички морски дроневи, твърди руското Министерство на отбраната. В резултат на ракетните попадения са повредени два кораба, които са били на ремонт.

Избухнал е пожар на площадката на Севморзавод. Няма опасност за цивилни обекти, уточни областният управител. Според американски анализатор целта на украинския ракетен удар по Севастопол може да е бил един от големите руски десантни кораби и подводница.

При руска атака с безпилотници срещу Измаилски район на Одеска област е повредена пристанищна и друга инфраструктура, възникнал е пожар, шестима са ранени. Това съобщи РБК-Украйна, позовавайки се на местните власти.

Островът на път да забрани райския газ

Британската Камара на общините гласува с голямо мнозинство (404 гласа "за" и 36 "против") за категоризирането на райския газ като наркотик от клас "С". Съгласно промяна в закона незаконното притежаване на диазотен оксид ще се наказва с 2 години затвор или солидна глоба.

Предстои законопроектът да се гласува в Камарата на лордовете, където не се очаква съ-

протива. Използването на диазотен оксид за медицински цели и в кулинарията ще продължи да бъде разрешено.

Критиците на новото правило предупреждават, че криминализацията на райския газ ще възпре потребителите му да търсят медицинска помощ при злоупотреба с него. Райският газ е от най-често използваните "развлекателни" наркотици на Острова.

Брюксел изпраща спешна помощ на Либия

ЕК съобщи, че изпраща на Либия спешна помощ по механизма на ЕС за гражданска защита заради щетите, предизвикани от бурята в последните дни. Германия, Румъния и Финландия вече са предложили значителна помощ от палатки, полеви легла и одеяла, 80 генератора за ток, храни, резервоари

за вода. ЕС е готов да съгласува предоставянето на допълнителни предложения за помощ, допълва ЕК.

По предварителни оценки в наводненията са загинали над 5000 души, 9800 все още са в неизвестност, а 20 000 са били принудени да оставят домовете си заради бурята "Даниел".

Турция напомни доктрината „Синя родина“

Вицепрезидентът на Турция Джейдет Йълмаз се позова на морския меморандум между Турция и Либия и напомни за доктрината "Синя родина", която предвижда големи участъци от Средиземно море да попаднат под нейната сфера на влияние за сметка на Гърция, в коментари относно опустошителните наводнения, които засягат Либия, пише електронното издание на в. "Катимерини".

Йълмаз отбеляза, че "в Либия, нашата Синя родина, имаше голямо наводнение. Веднага предприехме всякакви мерки, за да покажем, че сме с братския народ на Либия". И допълни: "Съдбата ни е една, историята ни е една. Ние сме във века на Турция. Векът на Турция е и векът на СКТР (Севернокипърската турска република)".

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Много по-зле е

Александър СИМОВ

“Няма шанс Делян Пеевски да бъде предложен за шеф на ДАНС, нито да бъде подкрепен”, изхърка мелодраматично вчера Лорер-мъж в телевизионно интервю. Водещите безкритично и лъчезарно приеха това мнение като меродавно, което само показва колко свободна и принципна е нашата родна политическа журналистика.

Вероятно Лорер-съпруг е искал да подчертае каква принципна реформа ще правят в спецслужбите

и как ще ги изчегъртват от всякакво влияние и заради това няма да допускат коруплентни фигури и хора.

Проблемът, разбира се е, че това, което направиха с Делян Пеевски е много по-лошо отколкото да бяха сложили в някаква спецслужба. Днес Делян Пеевски е мъдър конституционалист, незаобиколим глас в съдебната реформа. Пералнята за него го очули до бяло и скоро очаквам да му сложат направо ореол.

Всички виждаме - под върнатата сянка на Сглобката Пеевски стана централна фигура в управлението. Днес дава компетентна подкрепа за записването на ЕС и НАТО в Конституцията, а утре се гневи срещу Инспектората на ВСС и настоява за неговата смяна. Дори и като шеф на ДАНС Пеевски не е имал толкова публична власт, колкото получи след манастирските шу-

шукания на паралелната държава за овладяването на кабинета.

Лорер-съпруг продължава: “Той няма да пише Конституцията, а ще подкрепи това, което ще създадем. Важно е да се каже, че това беше огромен компромис...”

Така ли? Тези хора са се научили да лъжат както дишат, за тях измамата се е превърнала във втора природа и напълно е изместила всякакви зачатъци на съвест.

Компромисът изглежда по съвсем друг начин. Той не е сглобка, а търпене на огромна болка в името на стратегически интерес. Тук такъв напълно отсъства.

ПП/ДБ пуснаха властта на борсата и беше съвсем естествено акула като Пеевски да се възползва от този политически вакуум и да постигне всичките си цели.

Това обаче не е ком-

промис - това е алъш-вершиш, това е пирамидална схема за измама на политически наивници на средна възраст.

Пеевски е интегрална част от Сглобката, защото без него тя нямаше да съществува. С други думи политическото престъпление на ПП е много по-голямо от това да направят Пеевски шеф на ДАНС. Ситуацията е много по-зле, защото онези, които навремето протестираха срещу Пеевски, днес вече умилително му се радват и са наслаждават на конституционните му умения и позиции. Ние живеем в подигравката на подмяната, която щом взе властта вече няма проблем с призрака на олигархията и със сянката на паралелната държава.

Искаше ми се Лорер-съпруг да е достатъчно почтен да го признае.

Но не получихме този шанс.

Мъжка дума

Лорд Евгени МИНЧЕВ
(лично мнение)

Коя е Милена и има ли тя почва у нас?

За младежките пъпки и гнойните рани...

Че искат да се наложат нови стандарти на отношения към хомосексуалните изглежда ясно.

Милена е известна певица, рокаджийка, рошава естрадна особа, доказан пич, се явява като възможен посланик на една такава воля и ето ти - процес. Надпреварата тук явно е да се създаде прецедент и

колкото може повече усти да бъдат затворени, а помислите - преподредени.

Тръгнеш да изразиш мнение - хоп, помните ли Милена, дето я съдиха. Тръгнеш да коментираш снимка с байряк в дирника - о, спомняте ли си госпожо, онзи процес. Коя е Милена и има ли тя почва у нас...

Милена е национален герой и трябва да бъде третирана като такава. Дори да не е съобразила някои свои думи, да е накарнила нечии чувства - кажете, коя “война” се води с мирни средства. А “война” има и тя е за завоюване на мисловно пространство, естетическо пространство.

Милена има дете и не иска то да бъде покрварявано от определени гледки и порядки. Милена не е дипломат, а е бунтар от времната на Кравай - потискана, мачкана, арестувана и преследвана за външния

си вид и поведение. Песните и обаче се помнят и до днес. Сигурно защото са били красноречиви и актуални. И са песни - послания.

Милена не е дипломат, нито е висш политик, нито депутат, нито на отговорен държавен пост, за да се замисля за думите си. Тя вижда змия над главичката на детето си и замахва да я отстрани. Така си обяснявам образно нейната “омразна реч”.

Милена проправи път за шарения свят, който сега иска да я унижи. Както в комунистическите години, Милена пак е неудобна. Може би, защото казва своята истина. Но и след този процес тя ще бъде все същата. Защото не само казва едно нещо, но и го мисли. Колко ли присъди могат да получат хората заради мислите си.

Много хора мислят като нея, но или нямат

речника, или смелостта да го изрекат. Да изправим всички на съд заради несъгласието си с едно поведение? Да осъдим всички дете мислят като нея... Да отредим пространство само за едни а другите да бъдат преследвани.

Хайде, опомнете се - тези от “правилната” и тези от “обратната” страна. Винаги едно нещо е обратно на друго, така че... Аз не подкрепям Милена, аз просто я разбирам. С други думи и други средства.

А днес младежките пъпки плюят в гнойните рани на старите... Боже, прости им.

И нека съдят със стара дата онези, които обявиха обратните за престъпни през комунизма, където всъщност се крие коренът на омразата, не само на речта...

Фейсбук

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА БЪЛГАРСКИТЕ ПОЖАРНИКАРИ. На тази дата през 1905 г. става факт първото професионално обединение на пожарникарите в България. Денят е обявен за празник с решение на МС от 12 септември 1995 г. Днес е празник на гр. Силистра и на в. “Българска армия”.

407 - УМИРА ЙОАН ЗЛАТОУСТ, ПРОПОВЕДНИК И БОГОСЛОВ (Р. 349 Г.). Една от най-значимите личности в историята на православната църква. Наречен е Златоуст заради красноречието си. Оставил най-голямото по обем богословско творчество в източната църква. Най-известна е “Св. Божествена Литургия на св. Йоан Златоуст”, която се извършва през цялата година, освен в дните, през които е предвидено да се извършва св. Василиева и св. Преждеосвещена литургия. Канонизиран за светец през 438 г.

1849 - РАЖДА СЕ ИВАН ПАВЛОВ, РУСКИ УЧЕН (УМИРА 1936 Г.). Баща на учението за висшата нервна дейност и на руската физиологическа школа. Описва явлението, известно днес като условен рефлекс, и доказва биологичните основи на психичната дейност. Лауреат е на Нобеловата награда за медицина и физиология за 1904 г. за изследванията си върху ханосмилателната система.

1867 - ИЗЛИЗА ПЪРВОТО ИЗДАНИЕ НА “КАПИТАЛЪТ” НА КАРЛ МАРКС. Единственият том, публикуван приживе на автора. Другите два са отпечатани от Фридрих Енгелс по бележките на Маркс. “Критика на политическата икономия” - една от ранните му работи, е почти изцяло включена в “Капиталът”, особено началото на първи том. Самите бележки на Маркс в подготовката на писането на обширния трактат са публикувани години по-късно под заглавието “Към критика на политическата икономия”.

1984 - УМИРА РАДА БАЛЕВСКА, ПРОФЕСОР ЗООЛОГ (Р. 1903 Г.). Първата жена-директор на Допълнителното земеделско училище в Долна баня, Ихтиманско, откъдето е уволнена за комунистическа дейност. Емигрира в СССР за 11 години. От 1945 г. е преподавател в Агрономо-лесовъдния факултет на СУ, по нейна инициатива се разкрива Зоотехническият факултет. Доцент и първата жена-професор в България от 1948 г. Първи директор на Национален селскостопански музей от 1970 г. (дн. Национален земеделски музей). През 1981 г. дарява цялото си имущество на музея.

2008 - УМИРА ГЕОРГИ КИТОВ, АРХЕОЛОГ И ТРАКОЛОГ (Р. 1943 Г.). Автор на над 200 статии и десетина студии върху историята, археологията и религията на траките. Прави значителни открития, свързани с културата на траките. Сред тях са гробниците при Стрелча, религиозният комплекс край с. Старосел, 673-грамовата златна маска на тракийски владетел, гробницата на цар Севт III в могилата Голямата Косматка близо до Шипка, Александровската гробница до Хасково и др.

Как ГЕРБ спасява Радев

Иначе са във война за пред публиката

Калоян МЕТОДИЕВ

Отношенията Румен Радев-Бойко Борисов определят в огромна степен случващото се в българската политика през последните години. Взаимните реверанси и договорки никога не са спирани. Не спират и сега. Два примера от последните седмици вече са прекалено видими.

Радев е в тежка международна изолация. Това е проверим и сравним с други периоди факт. От месеци почти никой не го кани никъде, никой не го посещава, отказват му и телефонни разговори, въпреки молбите на секретари и вицепрезидентката му из европейските кабинети. Знаем какво е международна програма и като интензитет, и като нива. Приемането на регионални директори и посещения на панаири, които са по-малки от Пловдивския, не отговаря на тези условия.

И ГЕРБ се зае да го спасява. Те контролират външната политика чрез външния министър Габриел и председателя на външната комисия в парламента - Бойко Борисов (не е виц - той е).

Преди втория си мандат Радев се молеше (буквално) на американците да е домакин на инициативата "Три морета", за да има снимка с Джо Байдън, да го подкрепят. Стигна се до унижителни сцени на сервилност (падна до ниво трети секретар). В началото на месеца изненадващо вместо него на тазгодишната среща в Букурещ замина Мария Габриел, която

той бил поканил да го замести (разбра се от неин пост). С това му направиха първата услуга. В момента се е прицелил в друго пространство (русофилско, патриотарско, националистическо), а на "Три морета" ще трябва да подкрепи някоя декларация, да се солидаризира с източноевропейските страни. Това ще му пречи за местните избори, където е пръснал мрежа от кандидати (пак координирано с ГЕРБ, но това е отделна тема). Сега в България "омайва" друга обществена група (предишната вече я употреби) и не е добре да се показва на подобни фору-

ми. А и вече всички го разкриха, че едно говори и подписва в чужбина, а друго говори и представя у нас. ГЕРБ винаги му се притича на помощ в труден момент.

Вторият пример е свързан с решението кой да представлява България на 78-та генерална асамблея на ООН в Ню Йорк (18-26 септември). Изненадващо кабинетът, по предложение на Мария Габриел (ГЕРБ), реши това да е президентът Радев. Иначе са във война за пред публиката. В такъв момент за него това е повече от спасителен пояс. В ООН спокойно може да отиде премиер, някой от вице-премиерите, външен министър... Тазгодишната тема е климатични промени, представяне на млади лидери... С това Борисов-Габриел дават възможност на Радев да се снима с някой (дори в коридора), да покаже, че не е изолиран, както се казва на жаргон - "да вземе малко въздух". Това, ако не е реверанс и подкрепа от ГЕРБ за Радев!

Номерата на Борисов може да удовлетворяват неговите лични цели, но са вредни за България. Постоянните интриги, схеми, сглобки и задкулисия не водят до развитие и социален прогрес. Доказано! А компетентните хора в ГЕРБ, които са постоянно употребявани - как мислите, че ще свърши всичко това и докога ще си мълчите?

Фейсбук

IN MEMORIAM

За Петър-Емил Митев и след него...

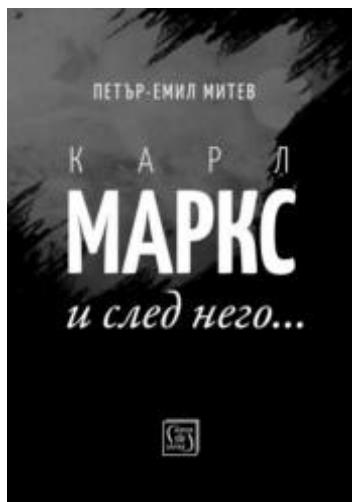
Проф. Боян ДУРАНКЕВ

Големите личности си отиват, но написаното от тях ни кара да размишляваме, да се връщаме към него, да го съпоставяме с други изследвания и още по-високо да го ценим. Така е и с Карл Маркс, а за съжаление - вече и с проф. Петър-Емил Митев.

Така се случва, че неговият анализ и синтез на обширното творчество на Карл Маркс и на неговите "наследници" ни се представи от издателство "Изток - запад" броени дни преди кончината на автора. "Карл Маркс и след него..." е не само опит да бъдат разгадани загадките около "енигмата Маркс" и неговите идеи - такива опити е имало и ще има стотици - но е най-дълбок "сондаж" на творчеството на класика чрез "сечивата" на един зрял мислител - Петър-Емил Митев. Ако наистина "науката е сандъче с работни инструменти" (както твърди Джоан Робинсън), Петър-Емил Митев неведнъж е доказвал способностите си да разчупи и най-твърдите "научни" скали. Прави го и тук по най-категоричен и най-убедителен начин. И не само това, но за възхищение е начинът на автора да представи и обясни своите изводи по един най-четивен и прекрасен български език.

"Карл Маркс и след него..." по никакъв начин не се вписва в тривиалните писания от типа "каква по-умно нещо бих написал, ако бях Карл Маркс" (харак-

терни за част от представителите на "умерената" левица), нито пък от типа "Маркс е злодей и всичко негово е грешно" (характерни

за фундаменталистите от десницата). Не, книгата е уникална като архитектура и богатство на идеите, оценките и изводите!

В центъра на изследването е поставено политическото наследство на марксизма. Само ще си позволя да припомня, че социологическото наследство на марксизма бе анализирано в една негова предходна монография от 1984 г. - "От социалния проблем към светогледни открития. Евристичната логика в историята на марксистката философия". Логическата връзка между двете книги лесно може да бъде проследена, още повече че в новата книга социологията на марксизма е доосмислена през фокуса на политическата наука.

Архитектурата на онова, по-

брано между двете корици на книга, е амалгама от най-разнообразни и драматични въпроси на съвременната левица. И "Енигмата Маркс", и "Фридрих Енгелс на 200", и - внимание, нещо особено актуално! - "Социализъм и демокрация. Карл Кауцки и Едуард Бернщайн", и възвешенията на "Червената Роза" (Роза Люксембург), и анализите на ленинизма, троцкизма и сталинизма (че кой не се интересува от тях?!),

само за тях, понеже самият автор предупреждава че "четенето на тази книга предполага свобода от идеологическа предубеденост и политически пристрастия". Тя се вписва в научните дискусии, без да претендира за абсолютна истина, единствено с убеждението, че марксизмът не е догма, а научен метод и това разбиране е отличавало неговите най-видни застъпници.

Не е тук мястото, нито пък

Проф. Петър-Емил Митев

и на политическия и икономическия "постмарксизъм", та чак до китайския марксизъм (някой от изследваните документи и досега не са достъпни на български език), всичко това е най-висококачествена "храна" за жадните млади леви хора в България (Петър-Емил Митев наистина я посвети на младите поколения български социалисти), като менното и съставките са нещо наистина модерно, заредено с "духа на левицата от XXI век". И защо

е възможно да се преразказват всички идеи, които Петър-Емил Митев е развил в книгата си. Но е наложително да се повтори онова, което той държеше да се каже - че не избягва темата про Маркс и контра Маркс. "Книгата е про. Тя е трипластова, т.е. Маркс е защитен по три различни начина. Единият е чрез анализ на неговата собствена теория. Вторият е чрез преглед на неговите наследници през XX-XI век. И третият е чрез анализ

на дебатите, породени от първия том на "Капиталът" 50, 100 и 150 години след неговото излизане. Това е контекстът. Това е схемата на книгата, която определя нейното съдържание".

Мнението на специалистите е че книгата не само продължава марксистката политическа традиция, но я и надгражда. За да ме разберете, ще цитирам част от заключението:

"Аргументацията на Маркс запазва валидност. Противоречието между обобществяването на производството и частната форма на присвояване достига своя зенит. Обобществяването се измерва с машабите на глобуса. Частната форма на присвояване води до патологична поляризация.

И все пак има едно "но"...

Маркс не е предвидил възможността да възникне алтернатива. Онзи сценарий, който незабравимият Бернард Мунтян беше нарекъл "50 на 50". Вторите 50 процента са възможното саморазрушаване на обществото и човека. Въпросът е не само в мощта на противодействието, а в неговите предпоставки."

Силата на великите учени като Маркс и Митев е в това, че разрушават широко разпространената и дълбоко невярната "линейна логика" на историята: "от лошо към добро, от добро към по-добро". Силата на идеите - на идеите на социализма през XXI век - е в това, че могат да предложат модел за елиминиране на вторите 50 процента, към които уверен крачим.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА ПРЕД КАРБОВСКИ:

Навсякъде се усеща разпад на държавността

Доказахме с действията си, че безпринципни приказки за власт и пари не важат за БСП, но това ни струва скъпо, признава лидерът на партията

■ **Враговете на БСП казват, че БСП ще се стопи до нула. Какво казва Корнелия Нинова на тези, които ѝ казват, че тя убива БСП? Защо убиваш БСП, г-жо Нинова?**

- Преди всеки избори, ако върнеш назад лентата, ще видиш изказвания на едни и същи хора, с едни и същи изречения. Основно са две - едното е "БСП приключва, БСП няма да влезе в парламента"... Второто също е много интересно: преди всеки избори същите тези хора излизат и казват: Корнелия Нинова и Бойко Борисов са се договорили. Това става точно, когато БСП се очертае като алтернативата на модела "Борисов". Времето, Мартине, опровергава и двете неща. БСП е в парламента. Няколко пъти сме имали оферти от Борисов - да бъде председател на парламента, сега да участваме в правителството, да не ги изреждам всичките... Доказахме с действията си, че безпринципни приказки за власт и пари не важат за БСП и за мен лично като председател на партията.

■ **За договорките ти вярваме, и аз и зрителите, но не можеш да отречеши, че трендът е надолу...**

- Факт, точно така. Не сме доволни от този резултат. Аз не казвам, че се радваме само защото сме в парламента, трябва ни много по-сериозен резултат. И тук препращам към въпроса ти - убиваме ли БСП или нещо друго правим и защо стигнахме дотук? Когато за пръв път ме избраха за председател, заявих на онзи конгрес, че основната ни цел е да преборим модела на задкулисие, паралелна държава и т.н. - това, което сега се говори. А тогава беше 2016 г. И тогава казах, че за да започне да ни вярва народа, трябва да започнем от себе си. И започнахме една сериозна промяна в БСП с екипа, който я започнахме.

■ **Ще се обидиш ли ако кажа, че тази промяна е чистка. Всяка партия трябва да се чисти от време на време, но ако чистиш - какво чистиш - предатели или читави хора?**

- Аз с други думи бих го нарекла - освобождаване на БСП от зависимости. Както искаш го интерпретирай.

■ **Убеден съм, че има такива зависимости и дори ме е страх да казвам имена, но на които им личи, че вече са се разбрали с Бойко...**

- Е, мен не ме е страх и тези хора вече на са в БСП. И това ни костваше много. И това е една от причините да ни пада резултата.

■ **Ще посоча например Гергов, а ти ще ми кимнеш?**

- Няма нужда да ти кимвам, моята война с Гергов е седемгодишна. Та дупката във Варна, договорките с Бойко. Знаеш, там Бойко му плати 43 млн. Срещу това трябваше да работи вътре в БСП за голяма коалиция с ГЕРБ. Той беше един от сторонниците за голяма коалиция, когато аз казах категорично "Не" 2017-а.

■ **И ние сме го чували, и не е само Гергов. Бойко се опита да купи парчета от БСП. Прав ли съм?**

- Да. И битката ми е точно срещу това. Когато влязох за пръв път в парламента, съм видяла с очите си за какво става дума. Вдига телефона и 7-8 депутати от групата на БСП излизат навън при важно гласуване. Един друг вдигне пак телефон, хайде още 5-6 излязат. Още тогава, когато го видях, бях никой в БСП, само депутат. И реших, че когато имам възможност, това нещо ще го прекратя. Та това ми е битката в БСП - срещу вземане на такива решения някъде другаде, не в легитимните ѝ органи. Но това ни коства много, вкл. падане на резултата, защото си създадохме много и силни врагове. Тези хора не са за подценяване - имат пари и влияние, медийно присъствие. Знаеш какво преживяхме през последните 6-7 години.

■ **Оказа ли се Борисов архивраг на БСП. По простата причина, че БСП беше най-твърдата, най-дисциплинираната, най-идеологизираната организация на 100 и кукур години. В един момент Бойко успява да разчлени парчета от нея. Прав ли съм или не?**

- Факт, но не само. Той се съсредоточава не само в БСП. Почти няма партия, в която той да не е инженерствал, да не е късал, да не ровил, разцепвал, прегръщал и убивал. Е, това не се случи с БСП и битката ни с него е многогодишна на тази основа - да не използва БСП за собствения си интерес, да не унижава партия на 130 г.

■ **А откъде дойде убеждението, че ти си се разбираш с Бойко? Той ги пуска твоя работи и успя да покаже, че се разбира с тебе, докато ти краде депутати.**

- Точно така, Бойко е злото в политиката с всичките му измерения. Казвам го и с много отнесен бой. Но да - излиза, изтърва някаква глупост, фалшива новина и те поставя в ситуация да си в обяснителен режим. Ето сега последните разговори за това правителство - из-

лиза и казва: Ние с БСП се договорихме, даже щеше да има и министри. С кого си се договорил като още на втория разговор станах и казах: дотука беше. Когато Бойко изрече: абе, вие ще си влезете в правителството и викайте "Не", а ние ще си вземаме с мнозинство решенията в парламента - за Украйна, за джандър идеологията и т.н. Как да стане тая работа, казах му, че имаме червени линии, станах и си тръгнах. Но той излезе от тая среща и каза: министри им предложихме и се договорихме.

■ **Но забелязваш ли, че той си прави свой пиар по този начин, съсипва и партньорите си, на вас тази игра ви липсва.**

- О, не, аз не бих влязла в нея. Ако ще станем като Бойко Борисов, по-добре да си ходим. Ние сме в политиката, за да сме алтернатива на този модел.

■ **Съгласен съм. Ако БСП стане като Бойко Борисов, по-добре всички да си ходим, защото тогава ще имаме еднопартийна система категорично. Десният човек като мен започва да се надява на лявото. Не за другото, а защото е консервативно. Това ми е следващият въпрос - за консерватизма.**

- Между другото и мен ме срещат хора, които ми казват: Никога не съм си представял, че ще подкрепям БСП, но вече се замислям, като гледам какво е случва в държавата.

■ **Ако БСП е опозиция, кой е нейният антагонист в момента? БСП опозиция ли е?**

- Категорично. Дай ми един факт, че не сме - че сме подкрепили, че сме се договорили за нещо.

■ **Може би сте твърде мълчалива опозиция.**

- Виж, общуваме и в политиката и в журналистиката с много клишетата... "Тя не са опозиция". Кажете защо, бе? Не подкрепяме кабинет, не подкрепяме бюджет, внасяме алтернативни предложения, критикуваме, искаме оставки и пак...

■ **Не се разбира това. Не стига това дори до мене, дете се интересувам и чета всичко. Вие сте и запушени медийно, това не може да се отрече.**

- Факт.

■ **Та антагонистът на БСП е...?**

- Не искам да го свеждам до ГЕРБ. Защото не е само той. За мен това е начинът на съществуване и упражняване на властта, казваме му "модел", което също стана клише. Моделът на управление -

мога да ти кажа как го виждам: Взимане на решенията някъде другаде извън институциите, обществени поръчки на кръг от фирми - раздаване на порциите от властта, непрозрачни процедури, мацкане на политическия опонент, изземване силово на бизнеси, заглушаване на опозицията през медиите, липса на правосъдие. То е комплексно. Този модел е многообразен. И това, което наблюдавам през годините - той се мести. Мести се там, където е властта. Докато управляваше Бойко, беше там, дойде служебният кабинет на Радев - премести се при него. Говоря за модела със същите принципи. Сега дойде ПП-ДБ - отново.

■ **Представете си Корнелия Нинова като журналист. Тя в момента прави анализ на политическата ситуация - освен местенето на модела какво се случва?**

- Дано не е много песимистично това, което ще кажа. От срещите, които провеждаме в страната, имаме усещането за разпад на държавата и държавността.

■ **Откога го имаш това усещане?**

- От години, но при това правителство - много повече. Защото вътре между тях също няма разбирателство, събраха се на безпринципна основа, карат се за власт и пари. Досега Бойко правеше някакви коалиции, но слагаше и нещо идеологическо там. Сега две партии, които се плюеха, не се понасяха, се събраха. И от това няма нищо полезно. Ще кажа един житейски пример от онзи ден, който много ме впечатли. Как видях разпада на държавността през един човешки юридически поглед. Мой колега от Юридическия факултет, нотариус в провинцията. Чуваме се и казва: аз напуснах службата и се прибирам в София. Не бях чувала нотариус да си захвърли работата, която е добре платена. Питам: е как така, защо? Той казва: Не издържа. Първо, силово и мутренски притискат хората да си прехвърлят имоти и идват при мен като нотариус да изпоявам сделката. Второ, цялата община е мутра до мутра, подправят регистрите за удостоверения за наследници...

■ **Ще кажеш ли за коя община става дума?**

- Няма да кажа коя община е, не искам да забърквам човека, но сигурно не е единичен случай. Но този човек има смелостта да каже: гледайте си работата, не искам да ставам престъпник. Той вижда тези подправени документи, че не са в ред, но има натиск и върху него. Може да са много пари в тая работа, но той не издържа, иска си достойнството и живота. Ето ви един елементарен пример за разпад на държавността на общинско равнище. Така е, където и да бръкнеш, всяка сфера.

Продължава в следващия брой

В образованието тлеят проблеми, трупани през последните години

Непразнично пред празничния школки звънец

Продрум ДИМОВ

15 септември се е утвърдил в националното ни битие като скъп всенароден празник още от епохата на Възраждането и е неделна част от духовния облик на българина. Напоследък тази стародавна наша традиция позагубва от някогашното си очарование и атрактивност - последица от емоционалното изсушаване на нацията ни и от духовното ни обедняване.

Първият учебен ден винаги асоциативно ме връща към най-скъпите ми преживявания от ученическите и учителските ми години, които имаха неповторим аромат и неотразимо въздействие за цял живот. Оттогава наистина изтече много вода и нещата коренно се промениха в човешки и интелектуален план. Навремето се полагаха изключително много усилия, за да не остане нито едно българско дете извън училище. Да не говорим за съдържанието на обучението и стройната организация на цялостната учебно - възпитателна работа, която едва ли може да се сравнява с климата на днешното българ-

ско образование. Сегашната безотговорност на просветните ни държавни органи ежегодно оставя на улицата хиляди подлежащи на задължително обучение деца. Особено са обезпокояващи резултатите от самото обучение, които нареждат нашите ученици днес сред най-изоставащите по грамотност техни връстници в Европа. Унизително състояние на днешното ни пренебрегнато училище, което преди години беше сред водещите в света.

Никак не е трудно да се открият

причините за този упадък на просветното ни дело

Рибата, както казва народът, се вмисва от главата. Всичките ни управници, които с неударим хъс яхваха големите кресла на властта след настъпването на така наречените демократични промени у нас, декларираха на всеослушание, че приоритет в тяхната дейност ще бъде образованието. А какви са фактите? В структурата на образователната ни система се внасят промени, които влошават качеството на контрола на учебния процес. Как да си обясним съкращаването за експерти по пеене и музика, физическо възпитание и изобразително изкуство в регионалните управления на образованието в страната ни? Днешното ни Министерство на образованието и науката дава ли си сметка как може един експерт по история да отиде в училище и да дава съвети на учител по физическо възпитание?

Не по-малко озадачаващо стоят нещата със занемарените и маргина-

лизираните възпитателни функции на днешното българско училище. От регионалните управления на образованието са изгонени като ненужни съответните специалисти по възпитателна работа - вероятно в нечий очи тези неща са комунистическа отживелица. За сметка на това днес училището е обект на недопустима агресия, наркомания и каква ли не уродливост. Срамни явления, които в миналото родното ни училище не познаваше.

В този ред на мисли трябва с тревога да се отбележи, че една голяма част от младите ни хора под школската стряха растат и дишат въздуха на нездрава семейна и социална среда. Иначе как да си обясним престъпното поведение и деградацията сред средношколците, които лесно поемат своя път към лек и безсъдържателен живот? А те са бъдещето на нашата нация, оставена на произвола на съдбата.

Наред с растящото невежество и нравствения упадък, през последните години бе загърбено и патриотичното възпитание. Това е вятър, който духа от високите етажи на властта, които не се уморяват да сервилничат и да обслужват чужди интереси, като превъзнасят до небесата фалшивите евроатлантически "ценности". В Пазарджик в гимназията "Аксаков" възпитават в дух на преклонение пред европолитиката на управляващите, организират се срещи с евродепутати (нима е възможно да има политика в училище?!). За какво патриотично възпитание може

да се говори в това училище, когато в коридорите няма нито един портрет на български възрожденец и революционер?

Днешната антибългарска наглост

прехвърля всякакви допустими граници с повика, може би от най-високо място, децата, на които българският език не е майчин, да го изучават с намален брой часове - като чужд език. Едва ли здравият разум може да допусне, че може да се достигне до подобно старателно отродяване.

С това далеч не се изчерпват залежалите с години проблеми в родното ни училище. През годините на тоталната разруха беше нанесен безпощаден удар и на редица същностни потребности, пропъдени безцеремонно от школския живот. Така например защо беше отхвърлено униформеното облекло, след като то и днес битува с голяма почит в много страни по света? Погрешно е разбирането, че униформата ограничава младата личност. Напротив, униформеното облекло равнопоставя учениците. То е признак на висока култура неговото отхвърляне доведе до днешната крещяща безвкусица и до потискане на самочувствието на материално затруднените ни деца.

Не по-малка тревога буди и прибрзаното погребване на духовите оркестри, възторжено посрещани в миналото от целокупната ни общественост по време на всевъзможни школки и общонародни тържества. Тяхното принудително замлъкване говори много е обедняло емоционално днешното обрканото българско общество. Колцина си задават въпроса: къде почиват и укрепят здравето си днешните български деца? Стотици хиляди ученици нямат вече организиран, подкрепен от държавата - безплатен или на символични цени, ученически отход. В годините на безразсъдно оплюваната сега социалистическа България децата отморяваха в морски и планински лагери. Днес евроатлантическа България, която ни обсипва с толкова "демокрация и хуманност", загуби варварски лагерното дело. Някогашните почивни бази, създадени от "проклетия комунистически режим", тънат безпомощно в руини.

А какво да кажем за училищното здравеопазване?

"Лошият тоталитарен режим" беше осигурил средства за лекари, сестри и зъболекари, които се грижеха за здравословното състояние на децата ни. Бруталната американизация на живота ни вкарва ненаситния търговец в здравните и учебните заведения, който, под закрилата на грабителски закони, източва безнаказано милиарди от държавния бюджет.

Да не говорим за огромните злоупотреби които стават с учебниците и в тяхното държане. Ами скъпоструващите ученически чанти и учебни помагала? Да му мислят родителите, които едвам свързват двата края и се чудят как да изпратят отново на училище децата си.

Все по-тревожни размери у нас взема и отчуждението от книгата. Децата ни по цял ден са погълнати от компютрите и все по-малко посещават библиотеките, които, са лишени от подходящи детски издания, каквито в миналото съпътстваха интелектуалното израстване на малчуганите. Вече години наред е изпратена в принудително забвение и Седмицата на детската книга изкуствата за деца.

С по-приличните заплати на учителите, наложени под силен обществен натиск, и с компютърните зали управляващите си купиха спокойствие. Но проблемите не са решени. Образованието и демографският срив неистово крещат за изработването незабавно на генерални стратегии за час по-скорошно излизане от страшното тресавище, в което е затънала страната ни. Нито Брюксел, нито Вашингтон ще припнат да спасяват потъващия кораб. Хищният капитал режисира техните интереси. Ние сами сме длъжни да мислим и работим за спасяване на застрашения български дом, в който ключова роля има образованието.

Рефлексия на образа в галерия „INTRO“

Изложбата представя произведения на Станислав Божанков, създадени през последните две години

Диана ДРАГАНОВА-ЩИР

Графичните произведения на Станислав Божанков в галерия „INTRO“ ни поднасят вълнуваща среща с абстрактното изкуство на автор с подчертано индивидуален почерк и пластичен език.

В средата на 90-те години на ХХ в. художникът завършва графика в Полша в ателието на проф. Анджей Пийч. След завръщането си в България, за кратко работи с галерия „Витоша“, но участва в изложби и графични форуми предимно в чужбина. През последните 20 години авторът продължава да твори в родния Кюстендил, като за голяма част от българската публика остава непознат.

С изключителна пластическа изразителност и асоциативност в изказа, изложбата „Рефлексия на образа“ представя произведения на Станислав Божанков, създадени

през последните 2 години и до голяма степен инспирирани от пространството на галерия „INTRO“. На латински терминът „Reflecto“ означава „връщане назад“, отражение, размисъл. Рефлексията е способност на човек да се вгледа в себе си, да насочи мислите и съзнанието си, към себеопознание. В този смисъл графичните листове на художника носят силата на древни символи и закодирани послания, на размисли за мистични белези и интуитивни откровения. Станислав Божанков работи в полето на абстрактните структури, в които развитието на формата достига до частично наслаждане и детайлно прецизиране на обемите в композицията.

Характерният стремеж на автора да конструира собствен визуален и метафоричен език намира израз и в същностните наименования на творбите - „Мегалити“, „Първични палитри“, „Интуитивни абстракции“, „Мистични кръгове“, „Гестоария“. За него е изключително важен балансът между духовната същност и знаковата структура, равновесие, което той неизменно съблюдава.

Когато говорим за графиката на Станислав Божанков, трябва да отбележим, че тя е отражение на индивидуалната философия на твореца, че във всяка негова творба намираме духовните измерения на неговата вътрешна вселена, на неговия стремеж да се докосне до „визуалните“ контури на времето.

Изложбата „Рефлексия на образа“ на Станислав Божанков се открива с вернисаж на 18 септември от 18 до 20 ч. в столичната галерия „INTRO“, ул. „Цар Самуил“ 28, и ще може да се разгледа до 4 октомври. Куратор е Диана Драганова-Щир.

НАКРАТКО

Пилар Долс разкрива занаята на гравьора

В рамките на Испанското председателство на Съвета на Европейския съюз и в сътрудничество с фондация „Кайша Кастело“, Институт Сервантес - София организира изложбата на Пилар Долс „Занаятът на гравьора“. Откриването ще се състои на 14 септември от 18 ч. в галерия „Академия“ на НХА в присъствието на художничката Пилар Долс, както и на експерта по изкуство Хуан Мануел Бонет, който ще я представи. Специално по този повод ще присъстват и мениджърът на фондация „Кайша Кастело“ - Леополдо Монфорт Ревертер, кураторът на изложбата и културен мениджър на фондацията Алфредо Лопико и художникът и собственик на галерия Рафаел Менесо, дошли от Испания. „Занаятът на гравьора“ представя четири десетилетия от гравьорското майсторство на Долс. Фокусът на творчеството ѝ винаги е върху социални теми като търсенето на свобода. Това е колекция от гравюри - резултат от продължителна работа, основана на простота, строгост и символична стойност на всеобщите неща.

ПРЕДИ-чувствия, жестове и архетипи

Фрагменти, свободни от гравитацията, първични палитри, мегалитни пейзажни състояния, анатомични сърца - все жестове и пра-метафори на щастието... Един черно-бял поетичен кубизъм, архетипно-спонтанен по израз и форма. Абстрактно предчувствие с Евклидови координати, самодостатъчни в своята тъга и усещане за Крайност-Безкрайност със смисъл-вектор във Времето. И заедно с това, състояния квантово-духовни по същност и произход, и непроницаемо-неразбираеми по смисъл и многоизмерност човешка... В тишината на сътворяването, пребиваването и разпада ни...

Черно-бели ПРЕДИ-чувствия, неочаквани, неповторими, недостижани - едно обсебващо усещане за ПРЕДИ-спомени, поемащи по кървавите дири на осъзнаването и откриването, разхвърляни из прашните житейски пътища... И в крайна сметка, разположени неумолимо в обичайната ни, и болезнена екзистенциална триизмерност, на която сме обречени завинаги и окончателно. Черно-бял поетичен кубизъм, търсещ спокойствие и обещаващ надежда, с координати Крайност-Безкрайност и смисъл-вектор, насочен с въпроси нетърпеливо-човешки към вечното Време.

Станислав Божанков, 20.08.2023, Кюстендил

Първите кларинетисти на Виенската и Берлинската филхармония свирят в София

Даниел Отензамер

Софийската филхармония кани почитателите си на 14 септември в зала „България“ на концерт с братята от легендарната музикална фамилия Отензамер - Даниел и Андреас, научи ДУМА от Кремена Николова-Флор, реклама и връзки с медиите на Софийската филхармония.

Даниел Отензамер е от водещите кларинетисти на нашето време с многогранна кариера като солист, камерен музикант и първи кларинетист на Виенската филхармония.

Андреас Отензамер е първи кларинетист на Берлинската филхармония и талантлив диригент, който работи с най-големите оркестри.

Програмата на вечерта включва Йоханес Брамс - Вариации върху една тема от Хайдн за симфоничен оркестър, Волфганг Амадеус Моцарт - Концерт за кларинет и оркестър в ла мажор, Роберт Шуман - Симфония I „Пролетна“ в си бемол мажор.

СНИМКИ СОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ

Андреас Отензамер

Отиде си художникът Ставри Калинов

СНИМКА АРХИВ ДУМА

Напусна ни Ставри Калинов, една от най-популярните фигури в съвременното българско изобразително изкуство, съобщават от Съюза на българските художници. Роден е на 15 ноември 1944 г. във Видин. Завършва НХА - специалност „Дърворезба“ в класа на проф. Асен Василев. Работи с копрена, гипс, бронз, сребро, злато, студена керамика, но предпочитаният от него материал е стъклото. От 1973 г. участва редовно в скулптурни изложби. Първата си самостоятелна изложба открива през май 1980 г., когато излага 70 пластички. Следват изложби у нас и в чужбина. Прави портрети на Васил Левски, Жул Паскин, Джон Атанасов, Борис Христов, Николай Гяуров и други известни българи. Рисува икони. Автор е на статуетки за фестивали и конкурси, сред които за „Златна Месемврия“ и за литературната награда „Балканика 2006“.

Поклонението ще бъде на 16 септември от 12 ч. в църквата „Свети Седмочисленици“ в столицата.

ДНЕС	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ
			
ПРОМЕНЛИВО	КРАТЪК ДЪЖД	КРАТЪК ДЪЖД	ПРЕДИМНО СЛЪНЧЕВО
максимални	максимални	максимални	максимални
30°C	28°C	28°C	28°C
			

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
12.00 По света и у нас
12.25 Новини на турски език
12.35 Малки истории /п/
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният пачели - забавно семейно кюиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 "Амос - пазителят на маските" - анимационен филм
14.45 "Пакостникът Чорапчо" - анимационен филм
15.00 "Анн с двойно "Н" - тв филм /4 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.20 Още от деня - коментарно предаване
18.45 Спорт ТОТО
19.00 Последният пачели - забавно семейно кюиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 "Самотни сърца" - тв филм
22.00 "Внедрени 2" - тв филм /7 епизод/ (14)
23.00 По света и у нас
23.25 "Под прикритие 2" - тв филм /10 епизод/ (16)
00.25 Светът и ние /п/
00.55 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.30 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.30 "Анн с двойно "Н" - тв филм /4 епизод/п/
04.15 Олтарите на България
04.30 По света и у нас /п от 20:00 ч./

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 "Комиците и приятели" - комедийно шоу
13.30 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Биалов /п./
14.30 "Скъпи наследници" - сериал
15.30 "Почукай на вратата ми" - сериал
17.00 bTV Новините
17.20 "Лице в лице" - публичностично предаване с водеща Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Биалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: "Опасно изкушение" - сериал, с.6, еп.34
21.00 "Фермата: Нишката на живота" - риалити, с.9
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.35 "Сомердал" - сериал, с.3, еп.3
00.35 "Столичани в повече" - сериал, с.8, еп.13
01.25 "Фамилията" - сериал, с.3, еп.1
02.20 bTV Новините /п./
02.50 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев /п./
04.45 "Домашен арест" - сериал, с.4, еп.13
05.20 "Лице в лице" - публичностично предаване с водеща Цветанка Ризова /п./

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Наследство" (премиера) - сериен филм
13.30 "Остани с мен: Безкрай" (премиера) - сериал
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публичностично шоу
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Черешката на тортата" (нов сезон) - риалити
21.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 12
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 12
01.20 "Пожарникарите от Чикаго" - сериал, сезон 10
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм
05.20 "Пресечна точка" - публичностично шоу /п/

10.00 Кардиограма
11.00 EuroTV Shop
11.30 Шоуто на Мавриков
12.30 EuroTV Shop
13.00 Новини
13.15 ЕвроДикоФ
15.15 Новини
15.30 EuroTV Shop
16.00 Делници
19.30 Новини
20.00 Честно казано
22.00 Денят с Веселин Дрем-джиев
23.00 Новини
23.30 Памет без давност
00.30 Гозбата на България
01.30 EuroTV Shop
03.30 Кардиограма
04.30 Честно казано
06.30 Делници

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

Ако сте активни и действени, ще успеете да промените нещата, които ви пречат.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Бъдете честни и се поставете да откриете сами недостатъците си. Ще се радвате на уважение.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

С находчиви решения и практични действия ще съумеете да се възползвате от възможностите.

22 май - 21 юни

РАК

Контролирайте емоциите и желанията си, но не потискайте интереса си към по-приятни занимания.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

С предимство в плановете и заниманията ви днес ще са семейството и до-мът.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Ще продължите с работните си ангажименти, без да ви разколебава мнението на другите.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

С нотка на оптимизъм, добро настроение и хъс ще пристъпите към задачите и срещите си.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Събитията днес ще доведат до разкриване на интересни тайни. Бъдете готови за изненади.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Денят е отличен за емоции и любов. Ще постигнете споразумение и решаване на жилищни въпроси.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Изберете занимания, чрез които ще подобрите физическата и психическата си форма.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

С участието си в общи занимания ще разведри мисълта си и подобрите настроението си.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ако търсите взаимност и спокойствие, бъдете открити към хората, с които животът ви е събрал.

20 февруари - 20 март

СКРЪБНА ВЕСТ

ВЪЗПОМЕНАНИЕ

Една година

без

МИНКА ТАНКОВА

18.09.1931-14.09.2022

Поклон пред светлата ѝ памет!

От близките

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 14 септември Въздвижение на св. Кръст Господен (Кръстовден) (Строг пост)

Четвърто поклонение на светия и животворящ Кръст Господен

Празникът Въздвижение на светия и животворящ Кръст Господен е установен във връзка със следните събития в историята на Христовата църква: 1. Чудесното явяване на св. Кръст на император Константин Велики; 2. Намирането на светия Кръст на Голгота; 3. Връщането на животворящия Кръст от персийски плен.

В началото на четвъртия век няколко съуправители или кесари разделили помежду си обширната територия на Римската империя. Максентий управлявал Италия със столицата Рим. Той бил жесток, користолюбив, властолюбив. Римляните страдали много от тежкото иго, което им наложил. Затова те потърсили помощ срещу него от Константин, под чиято власт се намирили земите на днешните държави Англия, Франция и Испания.

През октомври 312 г. Константин потеглил с войските си към Рим,

но чувствал, че му е нужна помощ от небето. Обхванат от тревога, не знаел как да се моли за подкрепа от Небето. И Бог му открил истината - Константин видял на небето сияещ кръст и над него надпис: "С това ще победиш!"

През настъпилата нощ Сам Господ Исус Христос се явил насън на Константин и му заповядал да направи знаме, подобно на кръста, и да начертае кръст на щитовете и шлемовете на войниците. Константин изпълнил заповедта. В същото време повикал при себе си войници християни и ги запитал какво значат тези видения. Те му отговорили, че Исус Христос е Единородният Син на истинския Бог, че е слязъл на земята да спаси човечите и че кръстът е знак за победа над смъртта и символ на безсмъртие.

Константин започнал да почита истинския Бог и да изучава Свещеното Писание. Със силата на Кръста той предприел нападение за освобождението на Рим, победил и влязъл тържествено в града. Раз-

брал, че победата му е дадена от Господа. Затова, когато по-късно му издигнали статуя, заповядал да поставят в ръката ѝ дълго копие във вид на кръст и да напишат: "С това спасително знаме спасих и освободих този град от игото на тиранина."

МЕКА ШАПКА ОФИЦЕРСКИ ЗВАНИЯ	ВИД ЦВЯТ ЧОБАНИ	ПЛАВАТЕЛЕН СЪД САД ЗА ВОДА В БАНЯ	МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ ОТРИЦАНИЕ	ИМЕНАТА НА НАШ ПОПБЕВЕЦ ПОДВОДНО МОРСКО РАСТЕНИЕ КУРОРТ В ПАПУА-НОВА ГВИНЕЯ	ПОМОЩНИК НА МАЙСТОР	МЪЖКА РОЖБА ИТАЛИАНСКИ ЛИТЕРАТУРОВОЕД	БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕВИЗИОНЕН СЕРИАЛ
КОННА ВОЙСКА ВИД КАФЕ		БОДВАНЕ С ЖИЛО ОТ НАСЕКОМО	ТИХООКЕНСКА ОСТРОВНА ДЪРЖАВА ХОРА С ЕСНАФСКИ РАЗБИРАНИЯ БИВША РУСКА ФИГУРИСТКА		ФРЕНСКИ КИНОАРТИСТ- "ДВАМА МЪЖЕ В ГРАДА"		СГРОМОЛЯСВАНЕ
ПОСЕЩЕНИЕ НА ЧОВЕК, НАМИРАЩ СЕ В БОЛНИЦА	РУСКИ САМОЛЕТИ НАШ АКТЬОР И ТВ ВОДЕЩ		РУСКИ ПИСАТЕЛ И ПОЛЯРНИК		ИТАЛИАНСКА ИНФ. АГЕНЦИЯ АНГЛИЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА		
ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. ОПЕРА ОТ ДЖ. РОСИНИ		МАНИЕР, СТИЛ /МН.Ч./ ТУЗЕМЦИ НА О. ОГНЕНА ЗЕМЯ ПОЛСКИ СПОРТЕН КЛУБ		ДРЕВНО ФИНСКО ПЛЕМЕ		БИВШ ЕСТОНСКИ ВОЕНЕН ДЕЕЦ	
ГЕРОИНЯ В РОМАНА "КЛИМАТИ" ОТ А.МОРОА	ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО		ХРАНИТЕЛНА ТЕЧНОСТ НОТА	ГРАД В ЯМБОЛСКО ИМЕНАТА НА НАШ КОМПОЗИТОР НА ПОПМУЗИКА		ПАРТИЯ В ХОНДУРАС /СЪКР./ ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ СЕДИМЕНТНИ СКАЛИ	
ПЪРВИЯТ В СВЕТА КОМПЮТЪР	НАШ СПОРТЕН ВУЗ ХИМИКО-ТЕХНОЛОГИЧЕН ИНСТИТУТ		БИВШ ХЪРВАТСКИ ФУТБОЛИСТ СЪД ЗА РИБИ		ТЕКСТИЛНА МАТЕРИЯ СЪЮЗ НА АРТИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ /СЪКР./		ДРЕВНО ТЮРКСКО ПЛЕМЕ
ЦИФРАТА "6" НА ЕЗИКА ХИНДИ		КАЗАХСКИ НАРОДЕН АКТЬОР ЧИСЛО	ШВЕДСКИ ВЕСТНИК РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	ЧАСТ ОТ СЕЛИЩЕ ФРЕНСКА МЯРКА ЗА ПЛОЩ		КАНАДСКИ ФИЗИК ГРАД В СТАРОЗАГОРСКО	ГОЛЕМИ ЧЕРТОЖНИ ЛИНИИ
БУЕН КОН МЯСТО ЗА СПИРАНЕ НА ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ		РОДСТВЕНИК СПОМАГАТЕЛНО ПОМЕЩЕНИЕ		СТРЪМНИНИ			
ЕЛИПСОВИДНО ОЧЕРТАНИЕ	ДРЕВНА ЕВРЕЙСКА МЯРКА ЗА ОБЕМ РОД ПАПАГАЛИ		УКРАИНСКИ ПИСАТЕЛ	ИНФОРМАЦИОННА АГЕНЦИЯ НА КЕНИЯ	УЧИЛИЩНА ПАРАЛЕЛКА	ПРИТОК НА ДУНАВ НЕМСКИ ПИСАТЕЛ	ГРАД В ТАЙЛАНД
ИМЕНАТА НА БИВШ РУСКИ АКТЬОР, ПОЕТ, АВТОР И ИЗПЪЛНИТЕЛ НА ПЕСНИ	ЯСТИЕ ОТ ЗАДУШЕНО МЕСО СЪС ЗЕЛЕНЧУЦИ	ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. ОПЕРА ОТ АЛ.БОРОДИН УНИФОРМА В КАРАТЕТО	ВЯТЪР НА ХАВАЙСКИТЕ ОСТРОВИ	СКРОМНО ПАРИЧНО ДАРЕНИЕ /ОСТ./ АВИАЦИОННА СПЛАВ			

РЕЧНИК: Еналид, "ЕНИАК", Лаини, Одил, Так, Уан.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Радостина Благоева**

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 177

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главен редактор
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов - "Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 02 97 05 + вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

ВОДОРАВНО:

Бригадир. Божков /Милко/. Орляк. Ареола. Илмен. Ост. БДС. ЕОД. Бакалин. Им. БТС. Сахиб. Темза. Баку. Олив. ОН. Палуба. Ара. "Наби". Ро-Ро. Христина. Дер. Мента. Ро. "Ка". Корди. Диб /Мохамед/. Пи. Билет. Каин. Превес. Мантиса. Паяк. Манта. Ез. Дан. Бардо /Брижит/. Оси. Ек. Ремарке. Ари. Са. Апокалипсис. Лео /Петер/. Акри. Русе. Билбао. Ар. Еклер. "ИСАРС". Юни. Самолет. Италия.

ОТВЕСНО:

Пролет. Арекипа. Ксеркс. Ирмос. Лора. Ряд. Акула. Оглед. Буре. Бекар. Осем. Аян. Сабо. КИВ. "Неа". Еро. БДК. Бака. Молец. МПС. Оаху. "Херес". Бао. Бие. Трески. Арндт /Ернст/. Марксист. Таборити. Марка. Ла. Аба. Ласа. Канделабри. Орбити. Манто. Икаст. Ежедневник. ИТА. Апро /Антал/. Кос. "Ан". Дни. Орси /Раймундо/. Юл. Кол. Изобари. Сесии. Ани. Ватмани. Образи. Серия.

Прекъснаха мач в Букурещ заради балкански нрави

Срещата между Румъния и Косово от европейските квалификации в Група I бе прекъсната почти за час заради балкански нрави. На "Арена Национал" в румънската столица ултрасите нахлуха на терена още в 18-ата мин. заради провокации.

Представители на националистическата фракция "Обединени под Трикольора" издигнаха транспарант с надпис "Косово е Сърбия", скандирайки същото послание.

Имаше и друг транспарант - "Бесарабия е Румъния".

Румъния не признава статута на Косово като самостоятелна държава, а Букурещ не поддържа дипломатически отношения с Прищина.

На терена домакините бяха с 2:0 с голове на Николае Станчу (83) и Валентин Михайла (90). Станчу (60) пропусна и дупа. Лидерът на гостите Ведат Мурики бе изгонен в края на първото полувреме.

СНИМКА GSP.RO

Феновете на Румъния разпънаха транспаранти, за да дразнят косоварите

Първа европобеда за младежите

„Лъвчетата“ сразиха Израел

Владимир НИКОЛОВ

Младежният национален отбор по футбол на България (до 21 г.) надделя с 1:0 над Израел в мач от Група D на евроквалификациите с гол на Никола Илиев в 50-ата мин. Тогава Мартин Сораков отне топката от израелски защитник, напредна почти до аутолинията и подаде на Илиев в наказателното поле на гостите. Роденият в село Юделник нападател на Интер, който е под наем в ЦСКА 1948, хладнокръвно финтира друг бранител и стреля във вратата покрай двама израелци и вратаря.

Това е първа победа за момчетата и подарък за селекционера Александър Димитров, който навърши 47 години. В Група D тимът ни вече има 4 т. от два мача, след като миналата седмица завърши 1:1 в Естония. На върха е Полша с пълен актив от 6 т. Финалите на Евро 2025 ще са в Румъния и Грузия.

На стадион "Александър Шаламанов" нашите започнаха активно и пропиляха три добри възможности - чрез Илиев и на два пъти от Петър Андреев. Станислав Шопов изведе Георги Ни-

СНИМКА БФС

Никола Илиев празнува гола си срещу Израел

колов (27), но той стреля слабо от удобна позиция.

След почивката вратарят Пламен Андреев отрази опасен удар на Анан Халаили секунди преди Илиев да открие.

Домакините бяха близо до втори гол чрез Емил Ценов (73), но вратарят Томер Царфати спаси майсторски. До края израелците опитаха само далечни изстрели, без да създадат проблеми на вратаря ни.

"По-важното е, че успяхме да вземем трите точки, защото бяха много важни за нас. Не подценяваме нито един съперник. Израел със сигурност е по-класният отбор от Естония. Бяхме мотивирани и победихме. Тук съм, за да помагам, с каквото мога на младежкия национален отбор", заяви голмайсторът Никола Илиев.

"Важното е да побеждаваме. Има добри отбори в нашата група, но няма значение срещу кого излизаме на терена. Излизаме да спечелим всеки мач. Целият отбор посвещава победата на нашия треньор. Ще излезем още по-амбицирани и агресивни срещу Германия", закани се Илиев.

За младежите играха още двама от мъжкия национален тим - Християн Петров и Станислав Шопов.

Гришо заяви турнир в Китай

Григор Димитров (№20 в света) заяви участие на АТП 250 турнира в Чънду, Китай (\$1 152 805). Най-добрият ни тенисист ще е поставен под №3 в основната схема. Надпреварата на твърди кортове е между 20 и 26 септември. Тя липсваше от календара последните 3 години заради стриктните КОВИД-19 мерки в страната.

Водач в схемата е Александър Зверев (Гер, №10), а втори е Лоренцо Музети (Ит, №18). Освен Димитров, други претенденти за титлата могат да бъдат Александър Бублик (Каз, №29), Даниел Евънс (Вбр, №27) и Роберто Баутиста Агут (Исп, №42).

На последното издание Бублик загуби на финала от Пабло Каренйо Буста (Исп).

Божигол ще играе в Казичене

Бившият голмайстор на Левски Валери Божинов стигна до петото ниво на родния футбол. 37-годишният екснационал се нави да подсили ФК Казичене, който се състезава в "Б" областната група на София и има две победи в двата си мача от новото първенство.

Валери вече се показва с екипа на тима от близкото до София село. В инстаграм звездата честити рождения ден на сина си Валери-младши, докато е облечен с фланелката на Казичене. Наследникът му навърши 16 години.

Бившият нападател на Манчестър Сити, Ювентус, Фиорентина и Левски ще рита рамо до рамо с един от приятелите си - Пламен Крумов, който за последно беше в Рилски спортист. За Казичене играе и бившият цесекар Петър Златинов-Топеца.

Валери се е навил да помогне на скромния отбор за изкачането му в по-горната дивизия, като паралелно с това продължава обучението за треньорски лиценз "А".

За последно Божигол игра за кратко във Витоша, който обаче изпадна от Втора лига.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
20.30 Левски - Пирин

ПО РИНГ
ВОЛЕЙБОЛ, ЕП за мъже
19.00 Полша - Словения
22.00 Италия - Франция

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ТЕНИС, Купа "Дейвис"
16.00 Чехия - Корея

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
15.00 Австралия - Франция

ПО НОВА СПОРТ
16.00 Нидерландия - САЩ

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
9.00 Шанхай "Мастърс"
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.30 Обиколка на Испания
(етап XVIII)

РЕЗУЛТАТИ

Евроволей 2023
1/4-финали в Бари:
ПОЛША - Сърбия 3:1 (-26, 15, 34, 17); **ИТАЛИЯ - Нидерландия 3:2** (-19, 17, 16, -23, 12).

Полуфинали в Рим
Днес, 19.00: Полша - Словения;
22.00: Италия - Франция.

VI кръг
Група А: Испания - Кипър 6:0 1:0 Гави (18) 2:0 Мерино (33) 3:0 Хоселу (70) 4:0 Ф. Торес (73) 5:0 Баена (77) 6:0 Ф. Торес (83); **Норвегия - Грузия 2:1** 1:0 Холанд (25) 2:0 Йодегор (33) 2:1 Зивзивадзе (90+1).

1. Шотландия 15 т. 2. Испания 9 т. 3. Норвегия 7 т. 4. Грузия 4 т. 5. Кипър 0 т.

VII кръг, 12.10: Испания - Шотландия; Кипър - Норвегия.

Група С: Италия - Украйна 2:1 2:0 Фратези (23 и 30) 2:1 Ярмоленко (41); **Малта - РСМ 0:2** 0:1 Елмас (5) 0:2 Манев (41).

1. Англия 13 т. 2. Италия 7 т. 3. Украйна 7 т. 4. РСМ 7 т. 5. Латвия 0 т.

VII кръг, 14.10: Украйна - РСМ; Италия - Малта.

Група F: Белгия - Естония 5:0 1:0 Вертонген (4) 2:0 Тросар (18) 4:0 Лукаку (56 и 58) 5:0 Де Кетеларе (88); **Швеция - Австрия 1:3** 0:1 Грегориц (53) 0:3 Арнаутович (56 и 69) 1:3 Холм (90).

1. Белгия 13 т. 2. Австрия 13 т. 3. Швеция 6 т. 4. Азербайджан 1 т. 5. Естония 1 т.

VII кръг, 13.10: Австрия - Белгия; Естония - Азербайджан.

Група I: Швейцария - Андора 3:0 1:0 Итен (49) 2:0 Джака (84) 3:0 Шакири (90+2); **Израел - Беларус 1:0** Каниховски (90+3); **Румъния - Косово 2:0** 1:0 Станчу (83) 2:0 Михайла (90+3).

1. Швейцария 14 т. 2. Румъния 12 т. 3. Израел 11 т. 4. Беларус 4 т. 5. Косово 4 т. 6. Андора 2 т.

VII кръг, 12.10: Израел - Швейцария; Андора - Косово; Беларус - Румъния.